

Læringsmiljøundersøkelsen 2015

Læringsmiljøundersøkelsen 2015 for NTNU,
HiST, HiG og HiÅ

Forord

På oppdrag fra NTNU har TNS Gallup gjennomført læringsmiljøundersøkelsen 2015. Undersøkelsen ble sendt til studenter ved NTNU, HiST, HiG og HiÅ som fikk innvilget studierett senest våren 2015. Undersøkelsen foregikk i perioden november – desember 2015, før institusjonene fusjonerte under NTNU, 1.1.2016.

TNS Gallup ønsker å takke NTNU, HiST, HiG og HiÅ for et spennende og lærerikt samarbeid. TNS håper en utvidet rapportering, sammenlignet med tidligere læringsmiljøundersøkelser, kommer til god nytte og bidrar til et bedre læringsmiljø for studentene på det nye NTNU.

TNS Gallup ønsker spesielt å takke følgende personer, som har gitt gode innspill og verdifull innsikt i samarbeidet om gjennomføring og rapportering av undersøkelsen:

- Ole Kristen Solbjørg, Seniorrådgiver, Rektors stab for utdanning
- Cecilie Christensen Baar, Rådgiver, NTNU Karriere
- Hege Barreth Jacobsen, Seniorrådgiver, Rektors stab for utdanning (tidligere ansatt ved HiST)
- Hilde Bakke, Rådgiver, Avdeling Informatikk og Medieteknikk, NTNU i Gjøvik (tidligere ansatt ved HiG)
- Kari Solfrid Lauritzen, Konsulent, Studie- og forskningsseksjonen, NTNU i Gjøvik (tidligere ansatt ved HiG)
- Marielle Ryste Hauge, Opptakskordinator, Opptakskontoret, NTNU i Ålesund (tidligere ansatt ved HiÅ)

Prosjektleder for TNS Gallup har vært Joakim Wold Nylén, som har vært ansvarlig for gjennomføring og rapportering av undersøkelsen.

Oslo, juni 2016

Joakim Wold Nylén
Prosjektleder
TNS Gallup, Politikk og samfunn

1. Hovedfunn og tiltak

1.1 Hovedfunn

Trivsel

- 8 av 10 studenter trives (meget) godt som student ved sin utdanningsinstitusjon. Nesten ingen trives (meget) dårlig (kun 3 %).
- Studentene mener at det sosiale miljøet og studienes jobbrelevans har størst positiv betydning for deres trivsel som student.
- Studenter som er fornøyde med studiet og føler seg som en del av det faglige miljøet på studiet sitt trives best som student.
- 7 av 10 studenter er fornøyde med studiet sitt. Svært få er misfornøyde.
- I underkant av 4 av 10 studenter (37 %) føler seg i stor grad som en del av fagmiljøet på studiet sitt. 4 av 10 sier de i noen grad føler dette, mens 2 av 10 sier at de i liten grad føler faglig tilhørighet.
- 3 av 4 studenter føler at de har stor påvirkning på studentmiljøet og livet rundt studiene. Studentene føler i liten grad at de kan påvirke måten undervisningen gjennomføres på, faglig innhold i studiene og administrative avgjørelser.

Arbeidsmengde

- Studentene (6 av 10) synes stort sett at de bruker passe mye tid på studiene. Samtidig mener en del studenter (3 av 10) at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor.
- Studentene deltar gjennomsnittlig på 16 timer med organisert undervisning i uka, og bruker 21 timer på egenstudier.

Arbeidsforhold

- 45 % av studentene opplever (meget) stor grad av stress på grunn av studiene. 4 av 10 studenter sier at de i noen grad opplever stress på grunn av studiene, mens kun 1 av 10 opplever (meget) liten grad av stress.
- Jo større belastning studentene opplever at arbeidsmengden er på studieprogrammet, jo mer stress føler de.
- Svært få studenter opplever negativ konkurranse på studieprogrammet sitt (1 av 10). 4 av 10 studenter opplever positiv konkurranse, mens halvparten av studentene opplever verken positiv eller negativ konkurranse.
- Studentene har generelt et svært høyt ambisjonsnivå. 2 av 10 studenter ønsker å være blant de beste, mens halvparten av studentene sier at de ønsker å være over gjennomsnittet. 2 av 10 ønsker å være på gjennomsnittet, mens 1 av 10 har lavere ambisjoner.

Læringsutbytte

- Studentene lærer mest av praksis og egenstudier, og minst av gruppearbeid i regi av studiestedet og forelesningene.
- Studentene har blandede meninger om hvorvidt kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte.

Lærestedets fasiliteter

- 9 av 10 studenter er på campus flere ganger i uka. Litt under 7 av 10 (66 %) er på campus daglig/tilnærmet daglig, mens 2 av 10 studenter er på campus 2-3 ganger i uka.
- Et flertall av studentene er fornøyde med fasilitetene. Under 2 av 10 er misfornøyde med fasilitetene.

Tjenester og kontakt

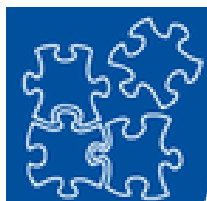
- Studentene synes i stor grad at det er tilstrekkelig kontakt med medstudenter.
- Studentene som kjenner til tjenestene og opplever tjenestene som relevante, ønsker mer kontakt med Karriererådgivningen og «studier med støtte».
- Studentene er fornøyde med informasjonen de får fra lærestedet, nettsidene og E-læringsystemet.

Studieprogresjon

- 2 av 10 studenter er forsinket i studiene.
- Den primære grunnen til at studenter ikke har oppnådd forventet studieprogresjon, er for liten egeninnsats, sykdom og faglige utfordringer.

Fusjonering

- Relativt få studenter tror at fusjoneringen spiller en rolle for deres studiehverdag. Over 6 av 10 studenter svarer at de ikke vet, eller at de ikke tror fusjonen vil spille en rolle.

1.2 Forslag til tiltak

Trivsel, tilfredshet og faglig tilhørighet

Tiltak: Skape større faglig tilhørighet.

Det er en relativt sterk sammenheng mellom tilfredshet med studieprogrammet og trivsel som student. Dette er to overordnede spørsmål som varierer med en rekke ulike spørsmål i undersøkelsen, blant annet faglig tilhørighet, opplevelsen av læring, studieprogresjon, og til dels opplevelsen av konkurranseforholdet på studieprogrammet og opplevelsen av hvordan studentenes kompetanse måles.

I tillegg til at trivsel og tilfredshet med studieprogrammet er såpass overordnede mål at det er vanskelig å vite hva som må gjøres for å forbedre trivsel / tilfredshet, er resultatene allerede svært gode. Det samme gjelder det sosiale miljøet; det sosiale miljøet spiller en stor rolle for studentenes trivsel, men resultatene er gode.

Faglig tilhørighet derimot, som varierer med mange av spørsmålene (også de overordnede spørsmålene om trivsel og tilfredshet), har større forbedringspotensial. Under 4 av 10 studenter sier at de i stor grad føler seg som en del av det faglige miljøet. Undersøkelsen viser samtidig at studentene lærer mye av uformelle samtaler med andre studenter. Det kan derfor argumenteres for at faglig tilhørighet bør være en viktig prioritering for nye NTNU.

For å øke faglig tilhørighet, og potensielt også tilfredshet med studieprogrammet, trivsel som student, opplevelsen av læring, og muligens gjennomstrømning og andre forhold, kan det nye NTNU tilby / bidra til å skape sosiale arrangement, studieturer og faglige samlinger på studieprogramnivå. Mange studieprogram har veletablerte og aktive linjeforeninger. Samarbeidet mellom instituttene og linjeforeningene, kan være et godt utgangspunkt for å øke faglig tilhørighet.

Vurderingsform

Tiltak: Få bedre forståelse for hvordan studentene mener at kompetansen deres skal måles.

Utover faglig tilhørighet, er det også en nevneverdig sammenheng mellom hvor godt studentene opplever at deres kompetanse blir målt, og tilfredshet med studiet. Her er det også et forbedringspotensial; drøyt 3 av 10 føler i stor grad at kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte («fornøyd» med vurderingsformen), mens nesten halvparten av studentene kun er «middels fornøyd» med vurderingsformen. Litt under 2 av 10 mener at vurderingsformen er mindre god.

Hva som er en god og hensiktsmessig vurderingsform vil trolig oppleves ulikt av studenter, avhengig av hva de studerer. Uten mer konkrete innspill fra studentene er det vanskelig å vite hvordan vurderingsformen kan forbedres. Å få denne innsikten kan være et oppfølgende tiltak, for å vurdere behovet for / ønsket om eventuelle endringer.

Karriererådgiving

Tiltak: Fokuserer mer på karriererådgiving til studenter.
--

Hele 8 av 10 studenter mener at studienes jobbrelevans har en positiv betydning for deres trivsel som student. Studienes jobbrelevans er sånn sett viktig, og har i utgangspunktet en positiv effekt på studentenes trivsel. Samtidig virker det som at studentene ønsker mer oppfølging og rådgivning i forbindelse med fremtidig arbeid. En stor andel av studentene som kjenner til- og opplever Karriererådgivingen som relevant ønsker mer kontakt med Karriererådgivingen. Karriererådgivingen scorer også dårligst på tilfredshet av de ulike tjenestene det spørres om. Karriererådgivingen har på ingen måte feilet – over 4 av 10 studenter (44 %) som har vært i kontakt med Karriererådgivingen er fornøyd med tjenesten. Likevel sier omtrent like mange at de er middels fornøyd, og i underkant av 2 av 10 (16 %) at de er misfornøyd.

Det nye NTNU kan gjøre Karrieretjenesten mer tilgjengelig for studentene. NTNU bør også vurdere hvorvidt Karrieretjenesten tilbyr ønsket rådgivning til studentene, og hvordan / om Karrieretjenesten kan forbedres.

Innhold

Forord	1
1. Hovedfunn og tiltak.....	2
1.1 Hovedfunn.....	2
Trivsel.....	2
Arbeidsmengde.....	3
Arbeidsforhold.....	3
Læringsutbytte.....	4
Lærestedets fasiliteter	4
Tjenester og kontakt.....	5
Studieprogresjon	5
Fusjonering	5
1.2 Forslag til tiltak	6
Trivsel, tilfredshet og faglig tilhørighet	6
Vurderingsform	6
Karriererådgiving	7
2. Om undersøkelsen.....	11
Bakgrunn og formål	11
Utvalg og målgruppe.....	11
EVU	11
Årsstudium.....	11
Fagområder	11
Vekting.....	13
Feilmarginer	13
Rapporten	14
Gjennomføring.....	15
3. Trivsel og tilfredshet.....	17
3.1 Trivsel som student.....	18
Trivsel som student – korrelasjonsanalyse.....	20

3.2	Tilfredshet med studiet.....	21
	Tilfredshet med studiet – korrelasjonsanalyse.....	23
	Faglig tilhørighet.....	24
	Påvirkning.....	26
4.	Arbeidsmengde.....	27
4.1	Arbeidsmengde på studieprogrammet.....	30
4.2	Arbeidsmengde – egen studieinnsats.....	30
4.3	Total arbeidsmengde.....	31
5.	Arbeidsforhold.....	32
5.1	Stress.....	33
	Hva betyr stress?.....	33
5.2	Konkurransforhold.....	35
5.3	Faglige ambisjoner.....	36
6.	Læringsutbytte.....	38
6.1	Læringsutbytte.....	39
6.2	Hvilke studenter lærer mest?.....	42
6.3	Vurderingsform.....	44
7.	Lærestedets fasiliteter.....	45
7.1	Tidsbruk på campus.....	46
7.2	Tilfredshet med tjenester.....	48
8.	Tjenester og kontakt.....	51
8.1	Kontakt med tjenester og personer.....	52
8.2	Behov for kontakt.....	55
8.3	Tilfredshet med tjenester.....	59
	Suksess og forbedringspotensial.....	61

8.4	Informasjon fra lærestedet	63
9.	Studieprogresjon	65
9.1	Forsinket studieprogresjon.....	66
9.2	Hvilke studenter har forsinket studieprogresjon?	68
10.	Fusjonering.....	70
11.	Etter- og videreutdanning (EVU).....	71
	Trivsel.....	71
	Arbeidsmengde	72
	Arbeidsforhold	73
	Vurderingsform.....	74
12.	Vedlegg	75
12.1	Svar etter studieprogram.....	75
	NTNU	75
	HiÅ	78
	HiG	79
	HiST	80
12.2	Sammenligning med Studiebarometeret – tilfredshet	81
12.3	Sammenligning med studiebarometeret.....	82
12.4	Stress og opplevelse av arbeidsmengde	84
12.5	Læringsutbytte.....	85
12.6	Behov for kontakt	86

2. Om undersøkelsen

Bakgrunn og formål

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), Høgskolen i Gjøvik (HiG) og Høgskolen i Ålesund (HiÅ) ønsket å gjennomføre en ny læringsmiljøundersøkelse. Formålet med undersøkelsen er å forbedre læringsmiljøet for studentene.

Læringsmiljøundersøkelsen ble gjennomført av TNS Gallup, ved prosjektleder Joakim Wold Nylén i slutten av 2015. Institusjonene ble fusjonert under (det nye) NTNU pr. 1.1.2016. «Det gamle» NTNU var oppdragsgiver, og arbeid rundt rapportering ble gjennomført i samarbeid mellom TNS Gallup og de tidligere institusjonene.

Undersøkelsen ble gjennomført i 2015, og rapportert i starten av 2016. Studentenes tilhørighet vil omtales med de gamle institusjonsnavnene, for enklere gjenkjenning og det faktum at studentene ikke tilhørte NTNU når undersøkelsen ble gjennomført.

Utvalg og målgruppe

Undersøkelsens målgruppe er alle studenter (pr. november 2015) ved institusjonene som fikk innvilget studierett senest våren 2015. Etter- og videreutdanning (EVU) er omtalt i et eget kapittel, og ellers ekskludert i andre analyser¹. Introduksjonsprogram og studieprogram som foregår gjennom fjernundervisning er ekskludert fra samtlige analyser.

EVU

EVU-studentene er utelukket fra de fleste analyser, ettersom EVU er mindre/lite på campus, og mindre delaktig i «ordinær» undervisning og studielivet ellers. Det er mangel på en klar definisjon på etter og videre- og etterutdanning, spesielt på tvers av de gamle institusjonene. Det er derfor gjort en skjønnsbasert vurdering av hvilke program som faller under kategorien EVU.

Årsstudium

Det finnes et mindre antall studenter som går på årsstudium, som er med i undersøkelsen (105 studenter). Dette er trolig studenter som fikk innvilget studierett før høsten 2015, men har forsinket studieprogresjon, eller som er immatrikulert ved flere studieprogram, men der årsstudiet er det siste. Årsstudium-studentene utgjør først og fremst emnestudier i humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag på NTNU, men vi har også valgt å plassere høgskolekandidater fra HiST i denne kategorien. Utover disse er det ymse årsstudium på HiG, og ingen studieprogram fra HiÅ.

Fagområder

---

¹ Oversikt over antall respondenter pr studieprogram (hvor EVU, introduksjonsprogram og fjernundervisning er fjernet) finnes i vedlegg.

Fakultetsinndelingen er administrativ, og til tross for at inndelingen i stor grad følger fagområder, vil fagområdefordelingen være mer presis for å beskrive forskjeller mellom studieprogram på et overordnet nivå. For å kunne si noe om faglige variasjoner, kategoriserte de gamle institusjonene alle studieprogram i institusjonsspesifikke fagområder. Disse fagområdene blir brukt gjennomgående i rapporten.

Tabell 1 Utvalgsfordeling blant fagområder i hver institusjon, og mellom institusjonene. Antall respondenter i kolonnen lengst til høyre. Uvektede tall.

Institusjon	Fagområde	Andel i institusjonene	Andel av institusjonene	Antall
NTNU	Totalt		69 %	3584
	Arkitektur	2 %		55
	Humanistiske fag	7 %		259
	Helse- og idrettsfag	2 %		66
	Medisinstudiet	5 %		182
	Psykologi	4 %		158
	Realfag	7 %		265
	Samfunnsvitenskapelige fag	11 %		380
	Sivilingeniør/ingeniør/teknologi	56 %		2006
	Universitetsutdannede lærere	6 %		213
HiÅ	Totalt		5 %	273
	Biologiske fag	8 %		21
	Helsefag	23 %		63
	Ingeniør	33 %		90
	Maritime fag	13 %		35
	Økonomi og administrasjon	23 %		64
HiG	Totalt		5 %	395
	Helsefag	8 %		30
	Ingeniør Byggfag	8 %		32
	Ingeniør elektro/elkraft	4 %		17
	Ingeniør IT/Datafag	6 %		22
	Ingeniør maskin	7 %		27
	IT	20 %		79
	Mediefag	5 %		18
	Sykepleie	16 %		62
	Teknologi	8 %		33
	Teknologi/IT	2 %		9
	Økonomi og administrasjon	12 %		47
	Annet	5 %		19
	HiST	Totalt		18 %
Helse og sosialvitenskap		31 %		282
Lærerutdanning		17 %		155
Teknologi		27 %		247
Teknologi/IT		10 %		90
Økonomi og administrasjon		15 %		139

Vekting

Resultatene vil i stor grad bli brukt på lavere nivå – campus, fagområder og studieprogram. Likevel er resultatene vektet på institusjonenes størrelser (med gitt målgruppe). Det finnes ellers mindre forskjeller mellom populasjon og utvalg på f.eks. fakultetsnivå.

Tabell 2 Utvalgsfordeling blant institusjoner, vektet og uvektet.

Institusjon	Uveid	Veid
NTNU	69%	63%
HiÅ	5%	6%
HiG	8%	9%
HiST	18%	23%

Feilmarginer

Det vil alltid knytte seg en viss usikkerhet til resultatene når vi spør et utvalg av målgruppen (kandidatene), enten vi trekker et utvalg eller vi står igjen med et «nettoutvalg» grunnet frafall når alle inkluderes i studien. Denne usikkerheten, eller feilmarginen, kan beregnes statistisk. Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket. Standardavviket beregnes ut fra hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket kan vi beregne feilmarginen for det aktuelle resultatet. Fastsettelsen av feilmarginen vil også avhenge av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde 100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene. Det vil igjen si at det bare er 5 prosent sannsynlighet for at den faktiske fordelingen i befolkningen (blant kandidatene) ikke ligger innenfor de oppgitte feilmarginene.

I «uendelighetsunivers» uttrykkes feilmarginer i standardiserte størrelser, hvor populasjonen er minimum 10 ganger større enn nettoutvalget. Disse feilmarginene vises i tabellen på neste side. Etersom populasjonen er omtrentlig 4 ganger større enn nettoutvalget, vil feilmarginene være noe lavere enn tabellen oppgir (på totalnivå varierer de reelle feilmarginene mellom 0,5 og 1,2 %). Feilmarginene er derfor veiledende.

Tabell: Feilmarginer i uendelighetsunivers

Antall enheter/Svar	Størrelsen på feilmarginen i +/- prosentpoeng						
	50(50) %	40(60) %	30(70) %	25 (25) %	20(80) %	10(90) %	5(95) %
25	20,4	20,0	18,7	17,7	16,3	12,2	8,9
50	14,3	14,0	13,1	12,4	11,4	8,6	6,2
100	10,1	9,8	9,2	8,7	8,0	6,0	4,4
200	7,1	6,9	6,5	6,1	5,7	4,3	3,1
400	5,0	4,9	4,6	4,3	4,0	3,0	2,2
500	4,5	4,4	4,1	3,9	3,6	2,7	2,0
600	4,1	4,0	3,7	3,5	3,3	2,5	1,8
800	3,5	3,5	3,2	3,1	2,8	2,1	1,5
1000	3,2	3,1	2,9	2,7	2,5	1,9	1,4
1500	2,6	2,5	2,4	2,2	2,1	1,5	1,1
2000	2,2	2,2	2,0	1,9	1,8	1,3	1,0
2500	2,0	2,0	1,8	1,7	1,6	1,2	0,9
3000	1,8	1,8	1,6	1,6	1,4	1,1	0,8
5000	1,4	1,4	1,3	1,2	1,1	0,8	0,6

Feilmarginene øker jo jevnere svarfordelingen på et spørsmål er. Dersom 5 (eller 95) prosent av studentene er enige i en påstand, vil det reelle svaret med en sannsynlighet på 95 prosent være et sted mellom 4,5 (94,5) og 5,5 (95,5) prosent. Feilmarginene er også større jo mindre utvalget er. Feilmarginene er derfor spesielt store for de minste nedbrytningene.

Rapporten

Denne rapporten tar utgangspunkt i de mest sentrale spørsmålene i undersøkelsen. For detaljert informasjon om resultater etter ønskede filtre og nedbrytninger, helt ned på studieprogramnivå, er det utviklet en egen nettportal til NTNU sin disposisjon. For tilgang til denne portalen, må brukeren være pålogget Feide.

Utover nettportalen og denne hovedrapporten er rådata overlevert til NTNU for eget bruk.

Denne rapporten er kategorisert etter temaområder:

- Kap. 3: Trivsel og tilfredshet.
- Kap. 4: Arbeidsmengde.
- Kap. 5: Arbeidsforhold.
- Kap. 6: Læringsutbytte.
- Kap. 7: Lærestedets fasiliteter.
- Kap. 8: Tjenester og kontakt.
- Kap. 9: Studieprogresjon og valg av studieprogram.
- Kap. 10: Fusjonering.
- Kap. 11: Etter- og videreutdanning (EVU)

Rapporten presenterer i noen tilfeller en forenklet fremstilling av resultatene.

Noen av resultatene presenteres ved gjennomsnitt. Hvilke verdier som korresponderer til hvilke verdier i den originale svarskaalen er oppgitt i tilhørende tabell-/figurtekst. I de fleste tilfeller vil snittverdiene variere fra 1-5 der 1 er lavt/negativt og 5 er høyt/positivt. Svarfordelingen (i prosent) blir likevel kommentert i teksten.

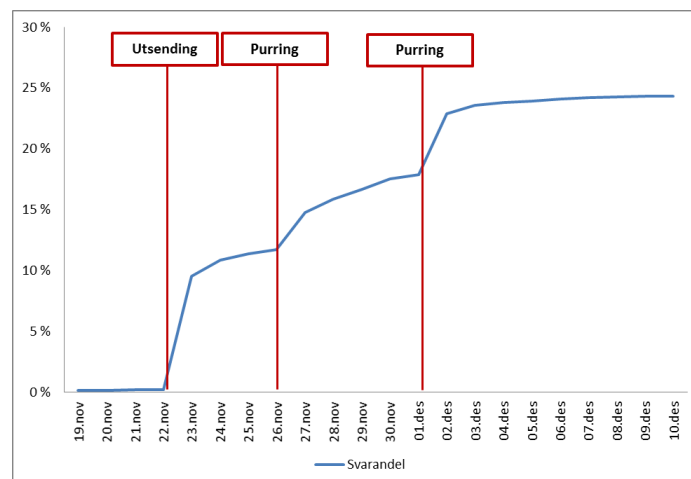
I andre tilfeller er svarkategorier slått sammen for en mer intuitiv forståelse resultatene. Hvordan variabler er bearbejdet står enten beskrevet i tabell-/figurtekst eller som fotnoter.

Til slutt inneholder rapporten noen korrelasjonsanalyser. Ettersom svar på spørsmålene i stor grad varierer med hverandre (multikollinearitet), består korrelasjonsmålene av bivariate korrelasjoner. Hvilke variabler som er inkludert i korrelasjonsanalysene, og variablenes retning står beskrevet i fotnoter.

Gjennomføring

Spørreskjemaet har tatt utgangspunkt i tidligere læringsmiljøundersøkelser med spørsmål utviklet i samarbeid mellom TNS Gallup, Universell og et utvalg norske læresteder i 2012. Skjemaet ble revidert i dialog mellom utdanningsinstitusjonene og TNS Gallup, og oversatt til engelsk. Respondentene kunne selv velge om de ville besvare undersøkelsen på norsk eller engelsk.

Undersøkelsen ble sendt ut i perioden 22.11-10.12.2015 (Soft-launch 19. november). Ved utsending ble e-posten sendt til studentenes private e-postadresse. Ved første purring ble undersøkelsen sendt til studentenes institusjonsspesifikke e-postadresse. Siste purring ble sendt på SMS.

Undersøkelsen ble sendt ut til totalt 23083 studenter, der 5617 studenter svarte (24,3 % svar). Dette er lavere svarprosent enn tidligere læringsmiljøundersøkelser (LMundersøkelser), men forklares ved kort feltperiode som er midt i studentenes

eksamenstid. Etersom institusjonene fusjonerte i 2016 var det likevel viktig å få gjennomført undersøkelsen før høstsemesteret 2015 var slutt.

3. Trivsel og tilfredshet

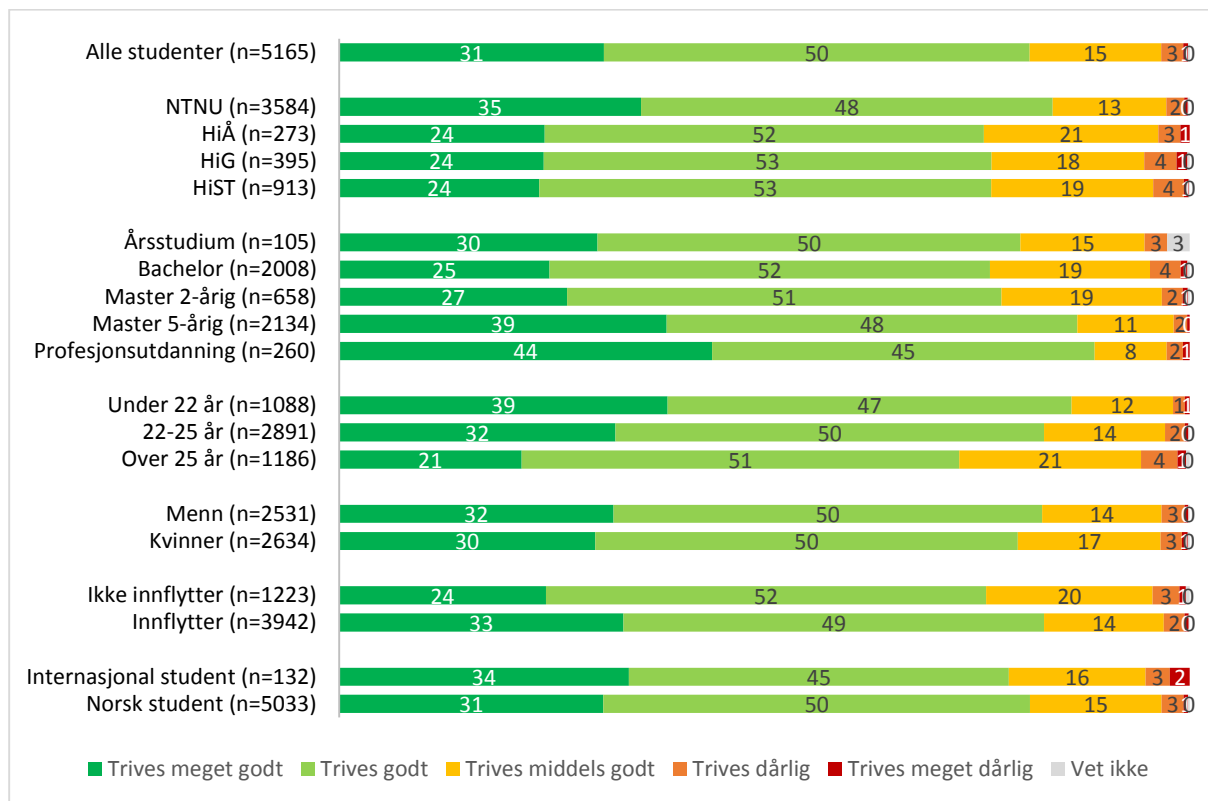

Hovedfunn:

- 8 av 10 studenter trives (meget) godt som student ved sin utdanningsinstitusjon. Nesten ingen trives (meget) dårlig (kun 3 %).
- Studentene mener at det sosiale miljøet, og studienes jobbrelevans har størst positiv betydning for deres trivsel som student.
- Studenter som er fornøyde med studiet, og føler seg som en del av det faglige miljøet på studiet sitt trives best som student ved utdanningsinstitusjonen sin.
- 7 av 10 studenter er fornøyde med studiet sitt. Svært få er misfornøyde.
- I underkant av 4 av 10 studenter (37 %) føler seg i stor grad som en del av fagmiljøet på studiet sitt. 4 av 10 sier de i noen grad føler dette, mens 2 av 10 sier at de i liten grad føler faglig tilhørighet.
- I underkant av 8 av 10 studenter (75 %), føler at de har stor påvirkning på studentmiljøet og livet rundt studiene. Studentene føler i liten grad at de kan påvirke måten undervisningen gjennomføres på, faglig innhold i studiene og administrative avgjørelser.

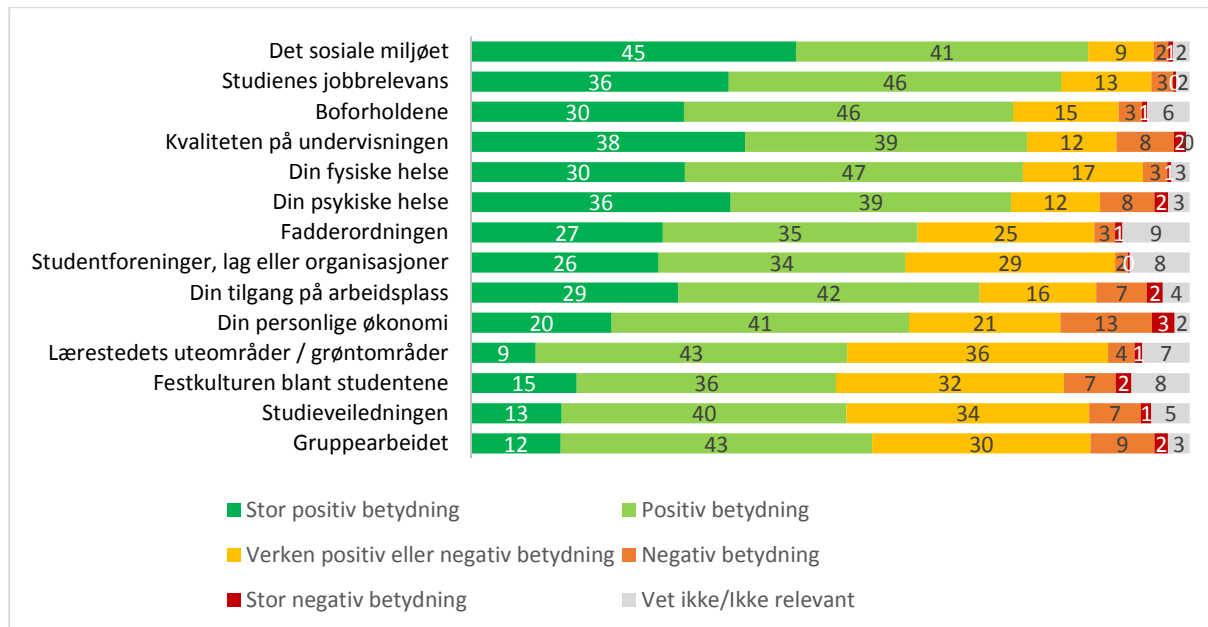
3.1 Trivsel som student

Figur 1 Q2: «Hvordan trives du som student ved din utdanningsinstitusjon?» Prosent.

8 av 10 studenter trives (meget) godt som student ved sin utdanningsinstitusjon. Nesten ingen trives (meget) dårlig (kun 3 %). Studentene fra NTNU, studenter tilhørende 5-årig masterprogram og profesjonsutdanninger trives best. Det samme gjelder de yngste studentene. De yngste studentene, spesielt de under 22 år, trives vesentlig bedre enn studentene over 25 år. Vi ser også at innflyttere trives noe bedre enn ikke-innflytterne. Sistnevnte forskjell er likevel ikke spesielt stor.

Figur 2 Q4: «Hvilken betydning har faktorene nedenfor for din trivsel som student?». Prosent

Studentene mener at det sosiale miljøet, og studienes jobbrelevans har størst positiv betydning for deres trivsel som student. Det er få studenter som mener at noen av faktorene har en negativ betydning for deres trivsel (maksimalt 16 %), men hvorvidt det har positiv betydning varierer.

I overkant av 8 av 10 studenter mener det sosiale miljøet og studienes jobbrelevans har positiv betydning (hhv. 86 % og 82 %). Utover det, har boforholdene, kvaliteten på undervisningen og (fysisk og psykisk) helse størst positiv betydning på studentenes trivsel. 70-80 prosent mener at disse faktorene har positiv betydning, samtidig som maksimalt 10 prosent mener de har negativ betydning.

Det er noe større «uenighet» om hvorvidt studentenes personlige økonomi, lærestedets uteområder / grøntområder, festkulturen blant studentene, studieveiledningen og gruppearbeidet har en positiv betydning. Selv om litt over halvparten av studentene sier at det har positiv betydning sier samtidig rundt 3 av 10 at det verken har positiv eller negativ betydning, eller negativ betydning. Det er få som mener det har negativ betydning (rundt 1 av 10).

Studentene vektlegger faktorene noe ulikt, avhengig av hvilken institusjon studentene tilhører. Studienes jobbrelevans og kvaliteten på undervisningen har noe mer positiv betydning for studenter på NTNU og HiST. Det motsatte er tilfellet for gruppearbeid. Gruppearbeidet har større positiv betydning for studenter på HiÅ og HiG enn studenter ved NTNU og HiST.

Trivsel som student – korrelasjonsanalyse

Tabell 3 Korrelasjonsanalyse: trivsel som student.²

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Tilfredshet med studiet	0,53
Faglig tilhørighet	0,44
Konkurransforhold	0,27
Stress	-0,23
Faglige ambisjoner	0,20
Studieprogresjon (ref: forsinket)	0,18
Tidsbruk på campus	0,18
Arbeidsmengde	0,10
Innflytter (ref: ikke innflytter)	0,09

I tabellen over vises bivariante korrelasjoner med trivselsspørsmålet. **Studenter som er fornøyde med studiet, og føler seg som en del av det faglige miljøet på studiet sitt trives best som student ved utdanningsinstitusjonen sin.** Sammenhengene bør tolkes som moderat / noe sterk. De øvrige sammenhengene bør tolkes som svake, men noen av de er verdt å nevne. Studenter som opplever et mer positivt konkurranseforhold mellom studentene på studieprogrammet sitt, de som opplever større grad av stress i studiene, og de som har større faglige ambisjoner, trives også noe bedre som student ved sin utdanningsinstitusjon. Øvrige korrelasjoner er for svake til å tillegges substansiell betydning.

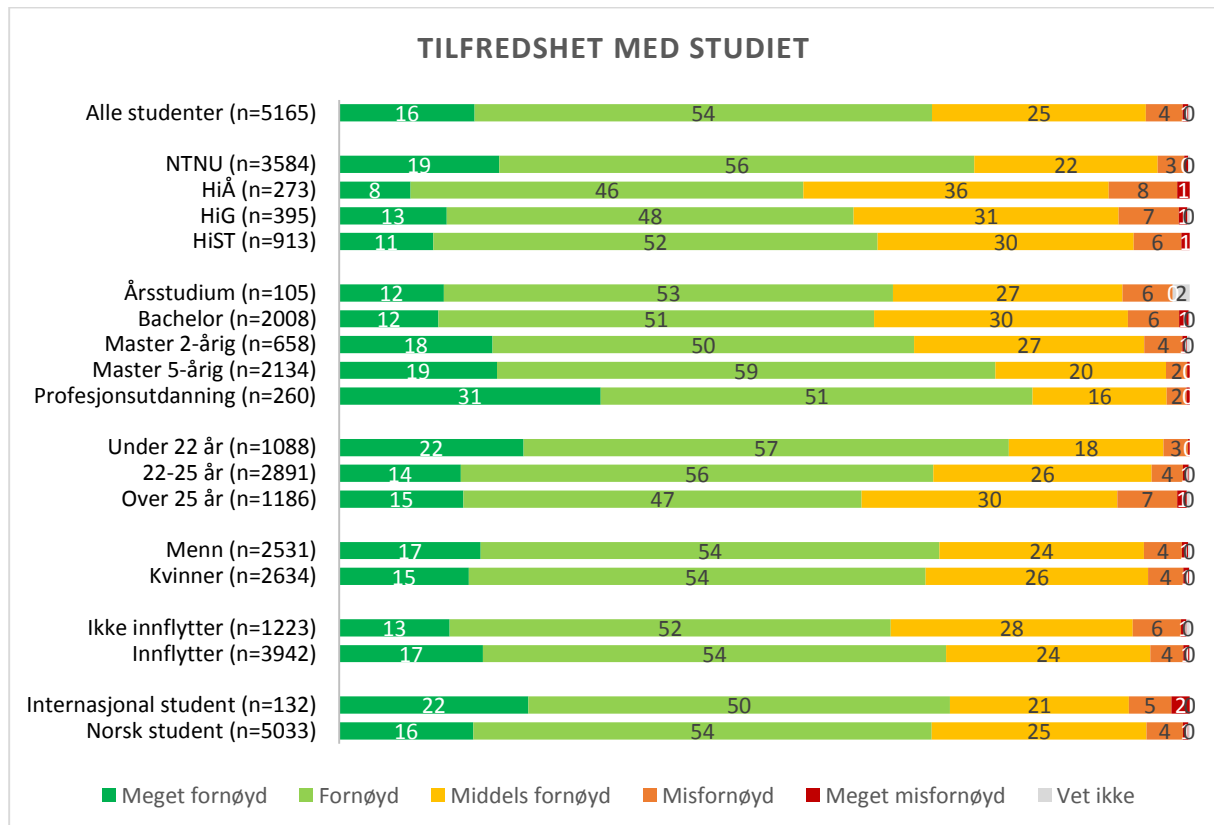
Det kan virke overraskende at studenter som opplever mer stress samtidig svarer at de er trives bedre. Mer om dette i kap 5.1 .

² Korrelasjonsanalysen består av bivariante korrelasjonsmål mot Q2 som avhengig variabel (hvor høyeste verdi er «trives meget godt»). Korrelasjonsmål: Pearsons r. Variablene er stigende; Tilfredshet med studiet (Q3, hvor høyeste verdi er «meget fornøyd»), Faglig tilhørighet (Q5, hvor høyeste verdi er «i meget stor grad»), Konkurranseforhold (Q9, hvor høyeste verdi er «meget positiv konkurranse»), Stress (Q8, hvor høyeste verdi er «i meget stor grad»), Faglige ambisjoner (Q10, hvor høyeste verdi er «Å være blant de beste»), Studieprogresjon (Q26, omkodet til dikotom variabel (forsinket og ikke forsinket)), Tidsbruk på campus (Q11, hvor høyeste verdi er «daglig/tilnærmet daglig»), Arbeidsmengde (sum av Q16 og Q17. Antall timer), Innflytter (Q30, omkodet til dikotom variabel (innflytter og ikke innflytter)). «Vet ikke» er missing. Alle korrelasjoner er signifikante på $p < 0,01$ -nivå.

3.2 Tilfredshet med studiet

Hvor fornøyde studentene er med studiet sitt har sammenheng med deres følelse av trivsel om student. Under ser vi nærmere på hvor fornøyde studentene er med studiet sitt, og hvilke studenter som er mer eller mindre fornøyde.

Figur 3 Q3: «Hvor fornøyd er du med selve studiet?» Prosent.

7 av 10 studenter er fornøyde med studiet sitt. Svært få er misfornøyde.

Studenter fra NTNU er mest fornøyde. Det finnes mindre forskjeller mellom de øvrige institusjonene, men noe mindre tilfredse studenter på HiST (63 % er fornøyde), etterfulgt av HiG (61 %) og HiÅ (55 %). Men selv på HiÅ, hvor tilfredsheten er lavest, er det kun 1 av 10 studenter som er misfornøyde med studiet sitt.

Studenter på masterprogram og spesielt profesjonsutdanninger er mer fornøyde enn studenter på bachelorprogram og årsstudium. De yngste studentene, spesielt de under 22 år, er også mer fornøyde enn eldre studenter.

Tabell 4 Q3: «Hvor fornøyd er du med selve studiet?» Gjennomsnitt for institusjonens utdanningsområder. 1=Meget misfornøyd, 5=Meget fornøyd.

Institusjon	Institusjon / utdanningsområde	Gjennomsnitt
NTNU	NTNU (n=3584)	3,9
	Arkitektur (n=55)	4,0
	Humanistiske fag (n=259)	3,7
	Helse- og idrettsfag(n=66)	3,7
	Medisinstudiet (n=182)	4,1
	Psykologi (n=158)	4,0
	Realfag (n=265)	3,9
	Samfunnsvitenskapelige fag (n=380)	3,9
	Sivilingeniør/ingeniør/teknologi (n=2006)	3,9
	Universitetsutdannede lærere (n=213)	3,7
HiÅ	HiÅ (n=273)	3,5
	Biologiske fag (n=21)	3,6
	Helsefag (n=63)	3,3
	Ingeniør (n=90)	3,6
	Maritime fag (n=35)	3,8
	Økonomi og administrasjon (n=64)	3,5
HiG	HiG (n=395)	3,6
	Helsefag (n=30)	3,5
	Ingeniør Byggfag (n=32)	3,4
	Ingeniør elektro/elkraft (n=17)	3,2
	Ingeniør IT/Datafag (n=22)	3,7
	Ingeniør maskin (n=27)	3,7
	IT (n=79)	3,7
	Mediefag (n=18)	3,4
	Sykepleie (n=62)	4,0
	Teknologi (n=33)	3,7
	Teknologi/IT (n=9)	3,6
	Økonomi og administrasjon (n=47)	3,7
	Annet (n=19)	3,3
HiST	HiST (n=913)	3,7
	Helse og sosialvitenskap (n=282)	3,5
	Lærerutdanning (n=155)	3,7
	Teknologi (n=247)	3,7
	Teknologi/IT (n=90)	3,7
	Økonomi og administrasjon (n=139)	3,9

Selv om få studenter er misfornøyde med studiet sitt, er noen mer fornøyde enn andre. I tabellen over ser vi at på NTNU trives studentene fra medisinstudiet, arkitektur og psykologi best (i overkant av 8 av 10 er fornøyde), og studenter tilhørende humanistiske fag, helse- og idrettsfag, samt lærerutdanning trives noe dårligere (rundt 6 av 10 er fornøyde). Etter fagområde er det likevel få – ikke flere enn 1 av 10 studenter – som er misfornøyde med studiet.

Blant studentene på HiÅ er studenter på maritime fag mest fornøyde (i overkant av 7 av 10 er fornøyde), mens tilfredsheten på helsefag er lavest (4 av 10 er fornøyde). 2 av 10 helsefagstudenter er misfornøyde med studiet sitt.

På HiG er sykepleiestudentene klart mest fornøyde med studiet sitt (8 av 10 er fornøyde). Ingeniør elektro/elkraft er minst fornøyde (i underkant av 5 av 10 er fornøyde). 2 av 10 av de sistnevnte studentene er misfornøyde.

På HiST finnes de mest tilfredse studentene på økonomi og administrasjon (i overkant av 7 av 10 er fornøyde). Studenter på helse og sosialvitenskap er noe mindre fornøyde (5 av 10 er fornøyde). Ingen fagområder har flere enn 1 av 10 studenter som er misfornøyde med studiet sitt.

Tilfredshet med studiet – korrelasjonsanalyse

Tabell 5 Korrelasjonsanalyse: Tilfredshet med studiet³

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Trivsel som student	0,53
Faglig tilhørighet	0,36
Tilfredshet med vurderingsform	0,36
Konkurransforhold	0,20
Faglige ambisjoner	0,20
Stress	-0,18
Kontakt med annet undervisningspersonell	0,13
Tidsbruk på campus	0,13
Studieprogresjon (ref: forsinket)	0,12
Arbeidsmengde	0,10
Innflytter (ref: forsinket)	0,07
Kontakt med forelesere / lærere	0,06

³ Se tabell 2 for beskrivelse av variabler. Også inkludert tilfredshet med vurderingsform (Q19, hvor «i meget stor grad» er høyeste verdi) og kontakt med forelesere / annet undervisningspersonell (Q20, hvor høyeste verdi er «nærmest daglig»). Alle korrelasjoner er signifikante på $p < 0,01$ -nivå.

Ettersom det er en relativ sterk sammenheng mellom trivsel som student og tilfredshet med studiet, ser vi liknende resultater i korrelasjonsanalysen for tilfredshet med studiet.

I tillegg til trivsel som student, som har den sterkeste sammenhengen med tilfredshet med studiet, ser vi at studenter som opplever seg som en del av det faglige miljøet på studieprogrammet og som opplever at kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte, er mer tilfredse med studiet. De sistnevnte sammenhengene er moderate.

Faglig tilhørighet

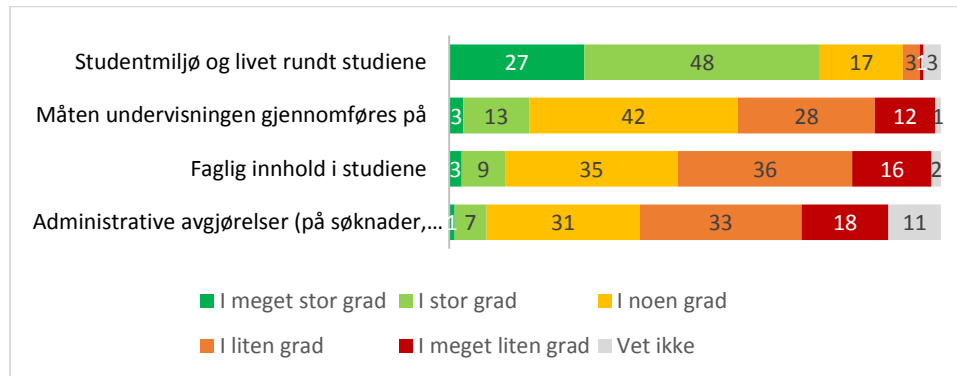
Vi har hittil sett at faglig tilhørighet henger sammen med både trivsel og tilfredshet. Under presenteres studentenes opplevelse av faglig tilhørighet. Spørsmålet spør om fagmiljøet på *studiet ditt*, altså kan vi forvente forskjeller mellom studieprogrammene. Det er likevel få studenter som føler meget sterk eller svak faglig tilhørighet – i snitt varierer faglig tilhørighet mellom litt sterk til litt svak blant studieprogram med over 5 respondenter. I tabellen på neste side presenteres opplevelsen av faglig tilhørighet for studentene fordelt på institusjonene med tilhørende fagområder.

Tabell 6 Q5: «I hvor stor grad føler du deg som en del av fagmiljøet på studiet ditt?» Gjennomsnitt, der 1=i meget liten grad og 5= i meget stor grad.

Institusjon	Institusjon / utdanningsområde	Gjennomsnitt
Alle	Alle studenter (n=5165)	3,2
NTNU	NTNU (n=3584)	3,2
	Arkitektur (n=55)	3,6
	Humanistiske fag (n=259)	3,1
	Helse- og idrettsfag(n=66)	3,0
	Medisinstudiet (n=182)	3,6
	Psykologi (n=158)	3,1
	Realfag (n=265)	3,1
	Samfunnsvitenskapelige fag (n=380)	3,1
	Sivilingeniør/ingeniør/teknologi (n=2006)	3,2
	Universitetsutdannede lærere (n=213)	3,2
HiÅ	HiÅ (n=273)	3,1
	Biologiske fag (n=21)	3,3
	Helsefag (n=63)	3,0
	Ingeniør (n=90)	3,2
	Maritime fag (n=35)	3,4
	Økonomi og administrasjon (n=64)	2,9
HiG	HiG (n=395)	3,1
	Helsefag (n=30)	3,4
	Ingeniør Byggfag (n=32)	2,9
	Ingeniør elektro/elkraft (n=17)	3,1
	Ingeniør IT/Datafag (n=22)	3,0
	Ingeniør maskin (n=27)	3,3
	IT (n=79)	3,3
	Mediefag (n=18)	3,4
	Sykepleie (n=62)	3,3
	Teknologi (n=33)	3,3
	Teknologi/IT (n=9)	3,1
	Økonomi og administrasjon (n=47)	2,8
	Annet (n=19)	2,5
HiST	HiST (n=913)	3,2
	Helse og sosialvitenskap (n=282)	3,2
	Lærerutanning (n=155)	3,4
	Teknologi (n=247)	3,4
	Teknologi/IT (n=90)	3,0
	Økonomi og administrasjon (n=139)	3,0

Påvirkning

Figur 4 Q6: «I hvor stor grad opplever du at studentene kan påvirke følgende på lærestedet?»
Prosent

I underkant av 8 av 10 studenter (75 %), føler at de har stor påvirkning på studentmiljøet og livet rundt studiene. Studentene føler i liten grad at de kan påvirke måten undervisningen gjennomføres på, faglig innhold i studiene og administrative avgjørelser. Mellom 3 og 4 av 10 føler at de i noen grad kan påvirke måten undervisningen gjennomføres på, faglig innhold i studiene og administrative avgjørelser. Samtidig mener mellom 4 og 5 av 10 at de i liten grad kan påvirke det samme.

Dette er gjennomgående for studentene ved alle institusjonene. Den eneste nevneverdige forskjellen er at NTNU-studentene føler større påvirkningsmulighet (81 % føler i stor mulighet til påvirkning) på studentmiljøet og livet rundt studiene enn studentene ved HiÅ (68 %), HiG (59 %) og HiST (69 %).

4. Arbeidsmengde

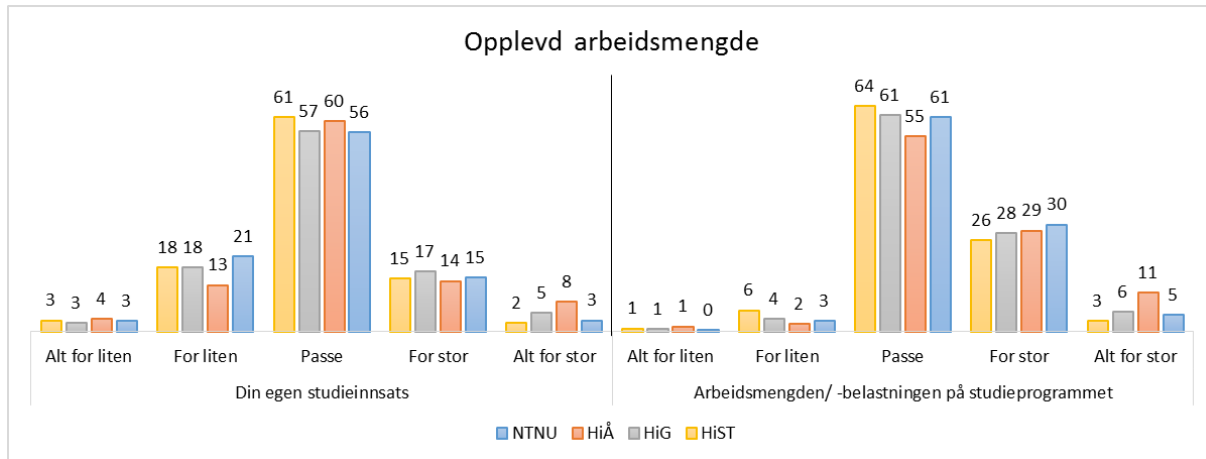

Hovedfunn:

- **Studentene synes stort sett at de bruker passe mye tid på studiene (6 av 10). Samtidig mener en del studenter (3 av 10) at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor.**
- **Studentene deltar gjennomsnittlig på 16 timer med organisert undervisning i uka, og bruker 21 timer på egenstudier.**

Figur 5 Q7: «Hvordan vurderer du?» (1) din egen studieinnsats og (2) arbeidsmengden/-belastningen på studieprogrammet. Prosentvis fordeling blant institusjonene.

Studentene synes stort sett at de bruker passe mye tid på studiene. Samtidig mener en del studenter at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor. 6 av 10 studenter synes at arbeidsmengden/-belastningen på studieprogrammet og egen studieinnsats er passe. Resten av studentene er jevnt fordelt mellom å synes sin egen studieinnsats er for liten eller for stor. Men 3 av 10 studenter mener at arbeidsmengden/-belastningen på studieprogrammet er for stor.

Opplevelsen av at arbeidsmengden på studieprogrammet og egeninnsatsen er for stor, er noe høyere for HiÅ-studenter, og noe mindre for studenter på HiST. Likevel er forskjellene små, og det finnes langt større forskjeller mellom de ulike fagområdene.

I tabellen på neste side kan vi sammenligne opplevd arbeidsmengde med faktisk arbeidsmengde⁴, både på studieprogrammet og med tanke på egeninnsats. At opplevelsen av arbeidsmengden varierer, har stor sammenheng med faktisk arbeidsmengde, med noen få unntak. For å forenkle sammenligningen, har TNS slått sammen totalt opplevd arbeidsmengde, og faktisk arbeidsmengde (i timer)⁵, presentert i de to siste kolonnene. (Opplevd) arbeidsmengde på studieprogrammet og egen studieinnsats blir beskrevet i de 3 neste delkapitlene.

Studentene deltar gjennomsnittlig på 16 timer med organisert undervisning i uka, og bruker 21 timer på egenstudier. Dette varierer dog mye, avhengig av hva studentene studerer.

⁴ Faktisk arbeidsmengde er basert på selvrapportering og målt i antall timer pr uke. «Innholdet» i hver times arbeid kan variere. Man kan sånn sett argumentere for at 1 time med arbeid kan oppleves mer eller mindre slitsomt, avhengig av hva studenten bruker tiden sin på.

⁵ Opplevd arbeidsmengde er et snittmål av Q7 (arbeidsmengde-/belastning på studieprogram og egenstudier). Vet ikke er ekskludert.

Tabell 7 «Hvordan vurderer du?» (Q7) Andel (alt) for stor i spørsmålet om arbeidsmengden / belastningen på studieprogrammet og din egen studieinnsats. Viser i de to første fargemarkerte kolonnene. Gjennomsnittlig antall timer med deltakelse i organisert undervisning og egenstudier vises i kolonnene ved siden av (Q16 og Q17). De to siste kolonnene viser gjennomsnittlig vurdering av arbeidsmengden på studieprogrammet og egeninnsatsen (der 1=alt for liten, 3 = passe og 5=alt for stor), og total arbeidsmengde (antall timer med organisert undervisning + egenstudier).

Institusjon	Institusjon / utdanningsområde	For stor arbeidsmengde / belastning på stud.pr.	Organisert undervisning (timer)	For stor egen studieinnsats	Egenstudier (timer)	Snitt, opplevd arbeidsmengde	Total arbeidsmengde (timer)
Alle	Alle studenter (n=5160)	34 %	16	19 %	21	3,8	36
NTNU	NTNU (n=3579)	35 %	15	18 %	23	3,8	38
	Arkitektur (n=54)	59 %	13	56 %	35	4,4	49
	Humanistiske fag (n=259)	20 %	10	12 %	21	3,6	31
	Helse- og idrettsfag(n=65)	22 %	9	18 %	19	3,8	28
	Medisinstudiet (n=182)	47 %	26	19 %	19	3,9	45
	Psykologi (n=158)	15 %	10	11 %	23	3,5	32
	Realfag (n=265)	29 %	15	13 %	22	3,6	37
	Samfunnsvitenskapelige fag (n=379)	22 %	10	16 %	21	3,7	31
	Sivilingeniør/ingeniør/teknologi (n=2005)	40 %	16	20 %	25	3,8	41
	Universitetsutdannede lærere (n=212)	35 %	15	15 %	20	3,7	35
HiÅ	HiÅ (n=273)	40 %	19	23 %	16	3,9	36
	Biologiske fag (n=21)	19 %	19	14 %	19	3,7	38
	Helsefag (n=63)	71 %	26	35 %	11	4,4	38
	Ingeniør (n=90)	38 %	20	24 %	18	3,9	38
	Maritime fag (n=35)	9 %	14	17 %	12	3,6	27
	Økonomi og administrasjon (n=64)	34 %	15	14 %	19	3,8	33
HiG	HiG (n=395)	33 %	14	22 %	18	3,8	32
	Helsefag (n=30)	33 %	15	23 %	15	3,8	30
	Ingeniør Byggfag (n=32)	22 %	17	25 %	20	3,8	37
	Ingeniør elektro/elkraft (n=17)	59 %	16	24 %	21	4,1	38
	Ingeniør IT/Datafag (n=22)	45 %	16	18 %	19	3,9	34
	Ingeniør maskin (n=27)	22 %	13	19 %	21	3,8	34
	IT (n=79)	33 %	11	20 %	21	3,7	32
	Mediefag (n=18)	56 %	15	33 %	16	4,1	31
	Sykepleie (n=62)	44 %	22	29 %	14	4,0	37
	Teknologi (n=33)	12 %	12	12 %	23	3,6	35
	Teknologi/IT (n=9)	0 %	9	11 %	18	3,5	27
	Økonomi og administrasjon (n=47)	36 %	8	21 %	16	3,9	24
	Annet (n=19)	26 %	6	26 %	11	3,9	17
HiT	HiT (n=913)	29 %	18	17 %	16	3,7	33
	Helse og sosialvitenskap (n=282)	34 %	20	17 %	13	3,8	33
	Lærerutdanning (n=155)	23 %	16	14 %	13	3,6	29
	Teknologi (n=247)	24 %	20	18 %	16	3,7	36
	Teknologi/IT (n=90)	30 %	14	14 %	19	3,7	32
Økonomi og administrasjon (n=139)	33 %	13	23 %	20	3,7	33	

4.1 Arbeidsmengde på studieprogrammet

På NTNU, er det arkitektur-, lege- og sivilingeniørstudentene som i størst grad opplever at arbeidsmengden er for stor på studieprogrammet (hhv. 59 %, 47 % og 40 %). Arkitekturstudentene deltar gjennomsnittlig på 13 timer med organisert undervisning i uka, mens sivilingeniørene og fremfor alt medisinstudentene deltar på flere timer med organisert undervisning enn øvrige fagområder på NTNU (hhv. 16 og 23 timer). Psykologistudenter opplever i minst grad at arbeidsmengden er for stor (15 %), og deltar også på relativt få timer med organisert undervisning i uka (10 timer).

På HiÅ opplever hele 7 av 10 helsefaglige studenter at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor, mot gjennomsnittlig 4 av 10 studenter på hele HiÅ. Disse studentene deltar også på klart mest organisert undervisning (26 timer, mot 19 timer i snitt blant alle studenter på HiÅ). De som studerer maritime fag opplever i liten grad at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor, og deltar også på færrest timer med organisert undervisning (14 timer), sammenlignet med de øvrige fagområdene på HiÅ.

Blant studentene på HiG, skiller ingeniør elektro/elkraft og mediefag seg ut. Over halvparten av disse studentene mener at arbeidsmengden på studieprogrammet er for stor. Studenter tilhørende ingeniør IT/datafag og sykepleie har en lignende oppfatning (hhv. 45 og 44 % mener arbeidsmengden er for stor). Det er ingen av studentene tilhørende teknologi/IT⁶, og få studenter (under 23 %) tilhørende teknologi, ingeniør maskin og ingeniør byggfag som opplever arbeidsmengden på studieprogrammet som for stor. Hvis vi sammenligner de samme utdanningsområdene med antall timer med organisert undervisning i uka, ser vi en sammenheng, men først og fremst mellom ytterpunktene; studentene på ingeniør elektro/elkraft (16 timer), ingeniør IT/datafag (16 timer) og mediefag (15 timer) deltar på noe mer organisert undervisning i uka enn snittet, dog ikke spesielt mye. Studenter tilhørende sykepleie er uten tvil de studentene som deltar på mest organisert undervisning, med 22 timer i uka – 8 timer mer i uka enn gjennomsnittet på HiG. I den andre enden har vi teknologi (12 timer) og teknologi/IT (9 timer), med relativt få antall timer med organisert undervisning i uka. Ingeniør byggfag deltar på relativt sett mange timer med undervisning i uka (17 timer), til tross for at de i mindre grad opplever arbeidsmengden som stor.

Studentene på HiST har en relativt lik vurdering av arbeidsmengden på studieprogrammet, uavhengig av fagområde. Studentene ved økonomi og administrasjon, teknologi/IT og lærerutdanning deltar på noe mindre organisert undervisning (hhv. 13, 14, og 16 timer i uka) enn studenter ved helse og sosialvitenskap og teknologi (20 timer).

4.2 Arbeidsmengde - egen studieinnsats

På NTNU er det uten tvil arkitekturstudentene som bruker mest tid på egenstudier. Arkitekturstudentene bruker nært et ukesverk (35 timer) på egenstudier, og opplever sin

---

⁶ NB: få respondenter.

egen arbeidsinnsats som langt mer belastende enn øvrige fagområder. Over halvparten av disse studentene mener at deres egen studieinnsats er for stor. Til sammenligning jobber NTNU-studentene i snitt 23 timer i uka med egenstudier, og 2 av 10 studenter (18 %) vurderer sin egen studieinnsats som for stor.

På HiÅ skiller helsefaglige studenter seg ut, hvor 35 % vurderer sin egen studieinnsats som for stor. Samtidig oppgir de samme studentene at de bruker vesentlig færre timer i uka (11 timer) på egenstudier enn øvrige studenter på HiÅ (12-19 timer).

Studentene tilhørende teknologi og teknologi/IT på HiG opplever i minst grad at deres egen studieinnsats er for stor (hhv. 11 % og 12 %). De samme studentene oppgir samtidig at de bruker like mange eller flere timer i uka på selvstudier (18 og 23 timer) enn den gjennomsnittlige studenten på HiG (18 timer). Det finnes ingen fagområder på HiG hvor en stor andel av studentene opplever sin egen studieinnsats som for stor. Samtidig mener 3 av 10 studenter fra mediefag og sykepleie at egen studieinnsats er for stor.

Det finnes mindre forskjeller blant studenter på HiST, men færrest studenter tilhørende lærerutdanning og teknologi/IT vurderer sin egen studieinnsats som for stor (14 %). De samme studentene oppgir at de jobber hhv. 13 og 19 timer i uka med egenstudier, mot gjennomsnittet på 16 timer på HiST.

4.3 Total arbeidsmengde

Hvis vi samler vurderingen av studieprogrammet og egen studieinnsats, ser vi at studentene i snitt vurderer arbeidsmengden som noe stor (3=passe, og 4=for stor). Det er ingen fagområder hvor studentene, samlet sett, vurderer arbeidsmengden som for liten. Fagområdene som skiller seg ut er først og fremst arkitektur på NTNU og helsefag på HiÅ. Disse studentene opplever arbeidsmengden som størst – i snitt for stor / alt for stor.

Total arbeidsmengde (organisert undervisning + egenstudier) er størst for arkitekturstudentene, medisinstudentene og sivilingeniørene på NTNU og minst for helse- og idrettsfag. Arbeidsmengden for studenter ved maritime fag og økonomi og administrasjon er noe mindre enn øvrige utdanningsområder på HiÅ. Det samme gjelder økonomi og administrasjon og teknologi/IT⁷ på HiG⁸. Studentene har omtrent samme arbeidsmengde på HiST, uavhengig av utdanningsområde. Teknologistudentene jobber noe mer, og studenter ved lærerutdanning noe mindre enn øvrige studenter.

---

⁷ NB: få respondenter

⁸ Gjelder også studenter tilhørende «annet» fagområde. Dette fagområdet består av ymse studieprogram.

5. Arbeidsforhold

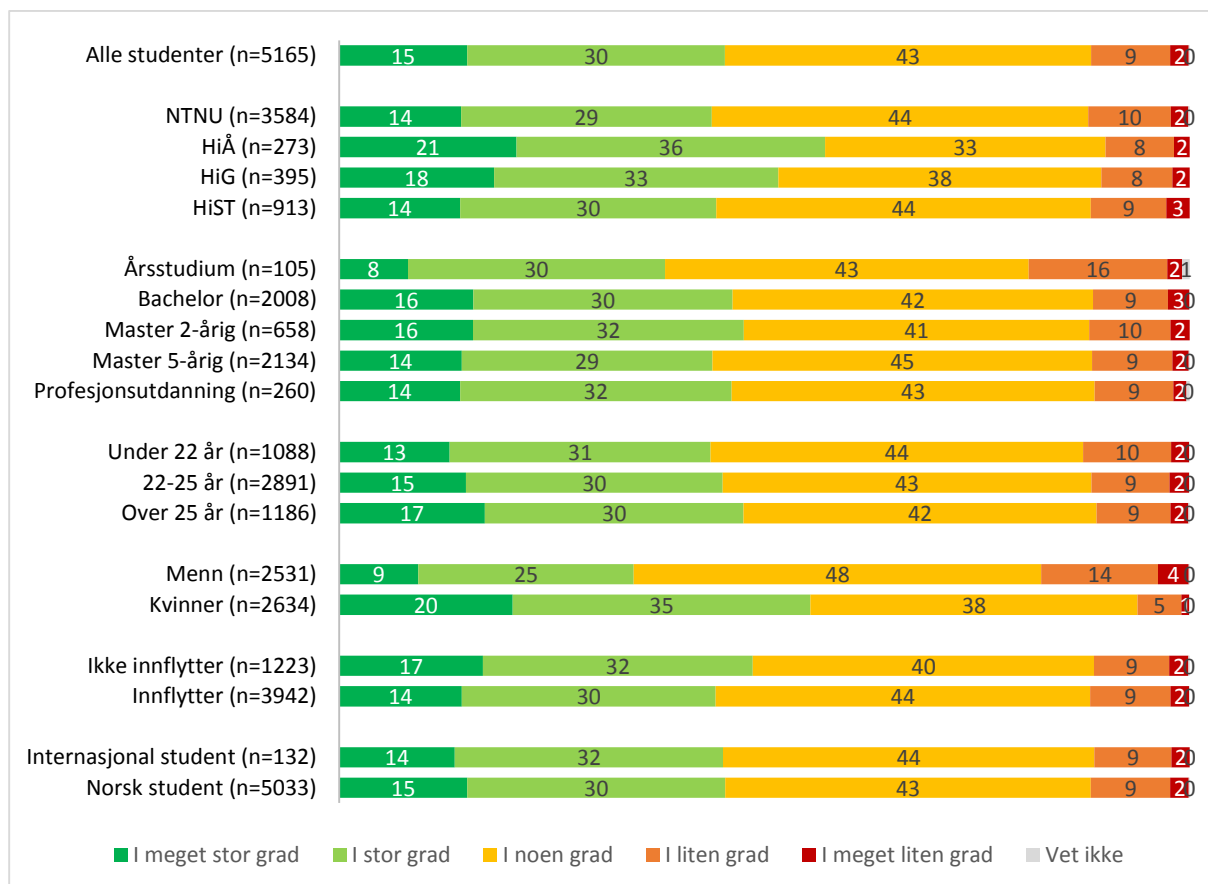

Hovedfunn:

- 45 % av studentene opplever (meget) stor grad av stress på grunn av studiene. 4 av 10 studenter sier at de i noen grad opplever stress på grunn av studiene, mens kun 1 av 10 opplever (meget) liten grad av stress.
- Jo større belastning studentene opplever at arbeidsmengden er på studieprogrammet, jo mer stress føler de.
- Svært få studenter opplever negativ konkurranse på studieprogrammet sitt (1 av 10). 4 av 10 studenter opplever positiv konkurranse, mens halvparten av studentene opplever verken positiv eller negativ konkurranse.
- Studentene har generelt sett et svært høyt ambisjonsnivå. 2 av 10 studenter ønsker å være blant de beste, mens halvparten av studentene sier at de ønsker å være over gjennomsnittet. 2 av 10 ønsker å være på gjennomsnittet, mens 1 av 10 har lavere ambisjoner.

5.1 Stress

Figur 6 Q8: «I hvor stor grad opplever du stress pga dine studier?»

45 % av studentene opplever (meget) stor grad av stress på grunn av studiene. 4 av 10 studenter sier at de i noen grad opplever stress på grunn av studiene, mens kun 1 av 10 opplever (meget) liten grad av stress.

Studentene på HiÅ og HiG opplever noe mer stress (hhv. 57 % og 52 % opplever stor grad av stress) enn studentene ved NTNU og HiST (44 %). Utover dette ser vi at kvinner føler vesentlig mer stress på grunn av studiene (55 %), sammenlignet med menn (35 %).

Studentene opplever samme grad av stress, uavhengig av hvilket studienivå de befinner seg på (med unntak av årsstudium, som opplever noe mindre stress). Det er heller ingen forskjeller mellom studentene som er innflyttere eller ei, og om de er internasjonale studenter eller ei. Det ser ut til at studenter føler noe mer stress jo eldre de er, men dette er svak trend.

Hva betyr stress?

I kapittel 3 så vi at stress kan tolkes positivt – de som opplever større grad av stress, er også mer fornøyde med studiet sitt og trives bedre som student. Selv om sammenhengen ikke er sterk, kan det virke noe overraskende. Ofte forbindes stress med noe negativt. Nedenfor forsøker vi å se nærmere på grunnlaget for stress.

Tabell 8 Korrelasjonsanalyse: Stress på grunn av studier

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Opplevd arbeidsmengde stud.pr.	0,433
Opplevd arbeidsmengde egenstudier	0,216
Konkurransforhold	-0,149
Faglige ambisjoner	-0,147
Studieprogresjon (ref: forsinket)	-0,132
Studiet som førstevalg (ref: ikke førstevalg)	0,02
Byttet studieprogram	0,02

I korrelasjonsanalysen over ser vi at jo større belastning studentene opplever at arbeidsmengden er på studieprogrammet, jo mer stress føler de. Denne sammenhengen er moderat / noe sterk. Vi ser også at jo større belastning egen studieinnsats er, jo mer stress føler studentene. Denne sammenhengen er langt svakere, muligens fordi det er enklere å styre egeninnsatsen enn belastningen på studieprogrammet.

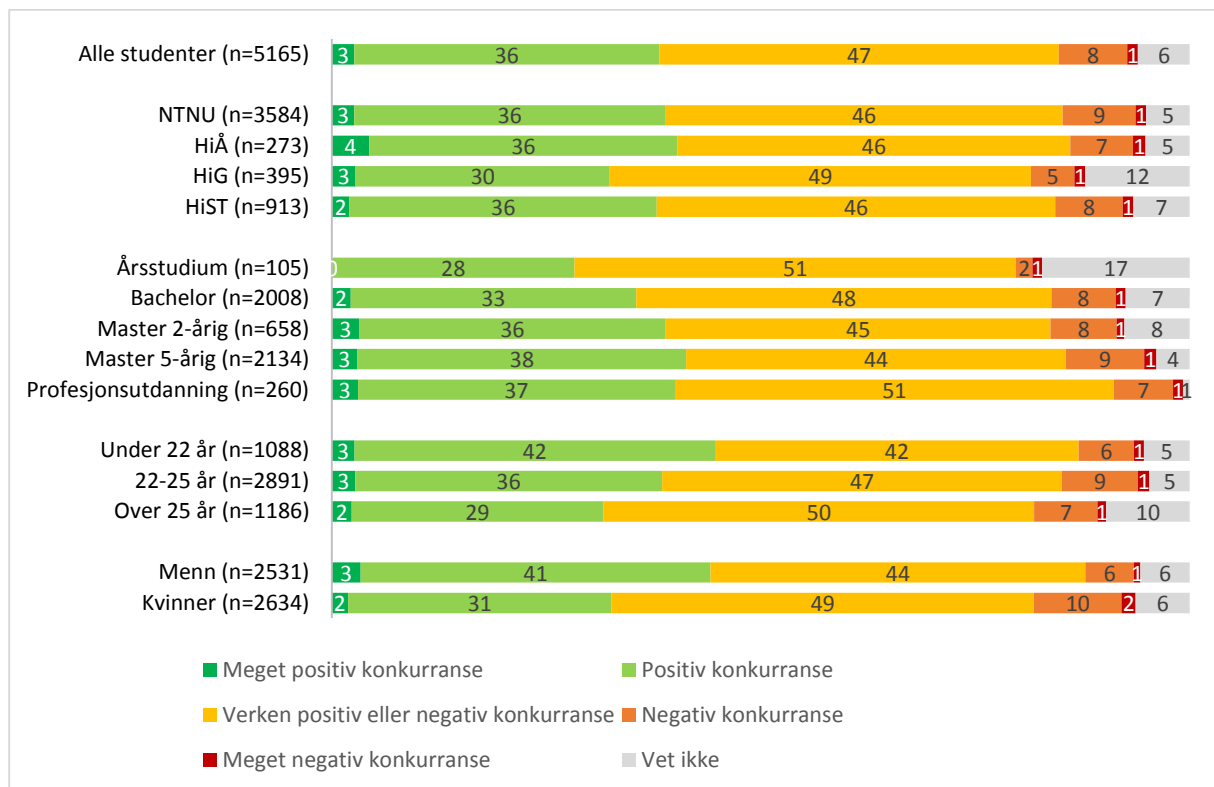
Konkurransforhold på studieprogrammet, faglige ambisjoner, og hvorvidt man har forsinket studieprogresjon eller ei har liten effekt på stressnivået til studentene. Om studentene har byttet studieprogram eller ei, eller om studiet var studentenes førstevalg eller ei, har ingen effekt på opplevd stress⁹.

Intuitivt vil man kanskje forvente at både høy grad av stress og høy arbeidsbelastning har negativ påvirkning på tilfredshet og trivsel som student. Derimot tyder korrelasjonsanalysene (se vedlegg kap. 12.4) på at opplevd arbeidsmengde/-belastning på studieprogrammet har tilnærmet ingen sammenheng med trivsel som student, og tilfredshet med studiet. Samtidig har stress en svak positiv sammenheng med trivsel som student og tilfredshet med studiet. Stress og stor arbeidsmengde bør derfor ikke tolkes utelukkende negativt.

⁹ Sammenhengene er ikke signifikante.

5.2 Konkurransforhold

Figur 7 Q9: «Hvordan opplever du konkurransforholdet mellom studentene på ditt studieprogram» Prosent.

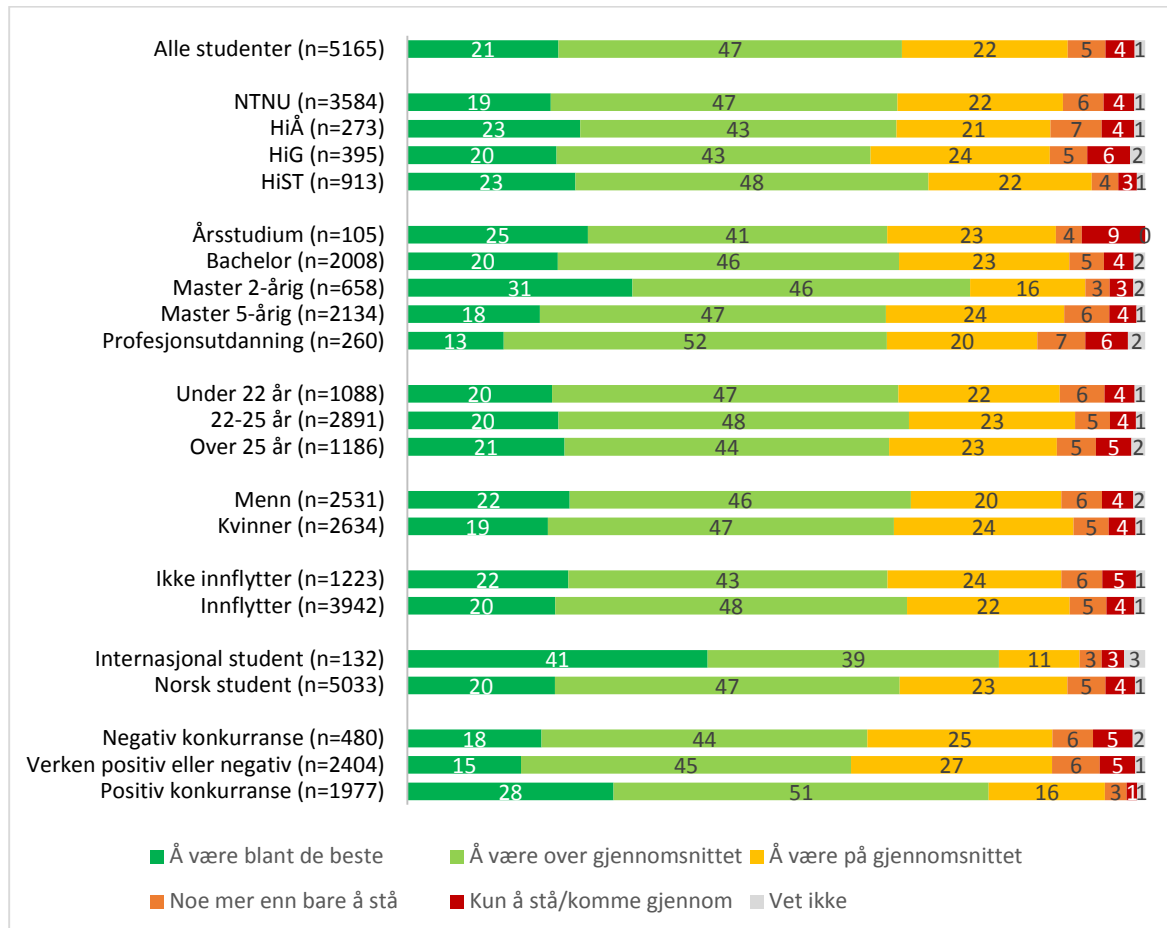

Svært få studenter opplever negativ konkurranse på studieprogrammet sitt (1 av 10). 4 av 10 studenter opplever positiv konkurranse, mens halvparten av studentene opplever verken positiv eller negativ konkurranse. Opplevelsen av konkurransforholdet varierer i liten grad mellom institusjonene og studienivå, men oppleves som noe mer positivt blant mannlige studenter. Det er også en svak tendens i retning av at yngre studenter opplever konkurransforholdet noe mer positivt enn eldre studenter.

Opplevelsen av konkurransforholdet varierer i noe grad mellom institusjonenes ulike fagområder, men først og fremst mellom andelen som svarer at de opplever verken positiv eller negativ konkurranse og positiv konkurranse. I snitt oppleves konkurransforholdet å være verken positivt eller negativt / svakt positivt for alle fagområder, og få fagområder skiller seg ut totalt sett. Det kan kort nevnes at konkurransforholdet er mest positivt blant studenter på maritime fag og ingeniør på HiÅ, ingeniør maskin og økonomi og administrasjon på HiG, og teknologi på HiST.

5.3 Faglige ambisjoner

Figur 8 Q10: «Hvilke faglige ambisjoner har du for dette studieåret?». Prosent.

Studentene har generelt sett et svært høyt ambisjonsnivå. 2 av 10 studenter ønsker å være blant de beste, mens halvparten av studentene sier at de ønsker å være over gjennomsnittet. 2 av 10 ønsker å være på gjennomsnittet, mens 1 av 10 har lavere ambisjoner.

Studentene på 2-årige masterprogram har høyest ambisjonsnivå (76 % ønsker å være over gjennomsnittet / blant de beste), mens det ellers er mindre forskjeller mellom studentene på øvrige studienivå (65 – 67 % ønsker det samme). En noe mindre andel av studentene som studerer profesjonsutdanning som har ambisjoner om å være blant de beste.

Studentene som opplever (meget) positiv konkurranse på studieprogrammet sitt har høyere ambisjoner enn studenter som ikke opplever positiv konkurranse. Vi ser midlertidig ikke det motsatte for de som opplever negativ konkurranse; studentene som

opplever (meget) negativ konkurranse har det samme ambisjonsnivået som studenter som opplever verken positiv eller negativ konkurranse.

Utover dette ser vi at de internasjonale studentene har klart høyest ambisjonsnivå. Hele 8 av 10 internasjonale studenter har ambisjoner om å være over gjennomsnittet. Halvparten av disse (totalt 4 av 10) ønsker å være blant de beste. Til sammenligning ønsker 2 av 10 av de norske studentene å være blant de beste.

6. Læringsutbytte

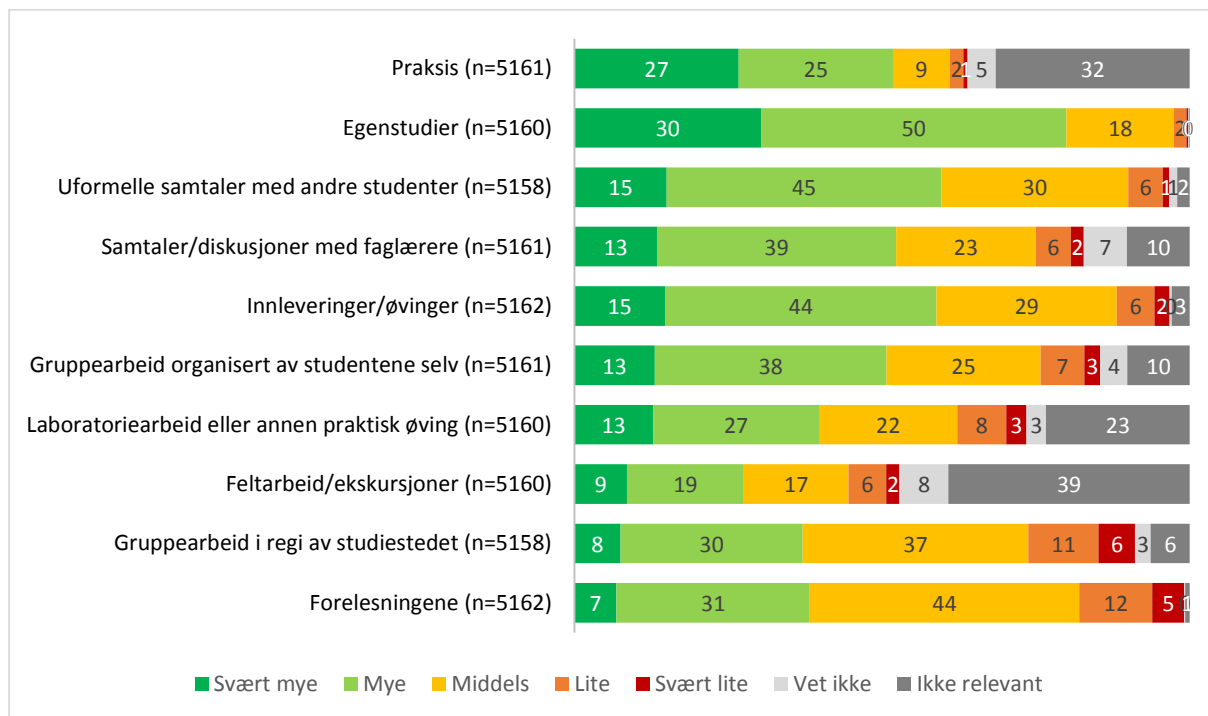

Hovedfunn:

- Studentene lærer mest av praksis og egenstudier, og minst av gruppearbeid regi av studiestedet og forelesningene.
- Studentene har blandede meninger om hvorvidt kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte.

6.1 Læringsutbytte

Figur 9 Q18: «Hvor mye opplever du at du lærer av...» Prosent.

Studentene lærer mest av praksis og egenstudier, og minst av gruppearbeid regi av studiestedet og forelesningene. Selv om praksis ikke er relevant for alle studenter (relevant for 7 av 10 studenter), er dette sammen med egenstudier uten tvil de læringsmetodene som studentene selv mener at de lærer mest av. Hele 8 av 10 studenter som ikke har svart at praksis er irrelevant, mener at de lærer mye av denne læringsmetoden. Halvparten av disse sier de lærer svært mye. 8 av 10 mener også de lærer mye av egenstudier, og litt under halvparten av disse (totalt 3 av 10) mener de lærer svært mye. 2 av 10 sier de lærer middels mye av egenstudier.

Studentene opplever i snitt at de lærer omtrent like mye av uformelle samtaler med andre studenter, samtaler og diskusjoner med faglærere, innleveringer og øvinger, gruppearbeid organisert av studentene selv, laboratoriearbeid eller annen praktisk øving, og feltarbeid/ekskursjoner. For studenter som mener at læringsmetodene er relevante, mener mellom 5 og 6 av 10 at de lærer mye av metodene. Samtidig er de to sistnevnte læringsmetodene irrelevant for hhv 2 av 10 og 4 av 10 studenter.

Studentene mener at de lærer minst av gruppearbeid i regi av studiestedet og forelesningene. I underkant av 4 av 10 mener de lærer mye, mens omtrent like mange mener at de lærer middels mye. 2 av 10 mener de lærer lite.

Det er med andre ord ingen læringsmetoder som peker seg ut som negative i betydningen av at studentene mener de lærer lite. Samtidig er det relativt klare forskjeller mellom hvor mye studentene føler de lærer.

Det kan tenkes at studentene tenker på hvor mye de «totalt sett» lærer av de ulike læringsaktivitetene. Teoretisk sett kan studenter som kun leser på egenhånd (egenstudier), si at de lærer mye av egenstudier, men svært lite av forelesninger fordi de ikke deltar på forelesninger. Hvis dette er tilfellet, sammenlignes ikke «én time med forelesninger» med «én time med egenstudier». Det er vanskelig å vite dette med sikkerhet. Vi kan se nærmere på studenter som bruker mer eller mindre tid på organisert undervisning og selvstudier, for å se om dette er tilfellet.

Tabell 9 Sammenligning mellom vurdering av læringsutbytte (forelesninger og gruppearbeid i regi av studiestedet) og arbeidsmengde (antall timer med selvstudier og organisert undervisning i uka).¹⁰

Læringsaktivitet	Antall timer i uka	Læring av Forelesningene	Læring av Gruppearbeid i regi av studiestedet	Læring av egenstudier
Organisert undervisning	Under 10 timer (n=1299)	3,0	3,2	
	10-19 timer (n=1966)	3,3	3,3	
	20-30 timer (n=1442)	3,3	3,2	
	Over 30 timer (n=292)	3,3	3,2	
Selvstudier	Under 10 timer (n=783)			3,8
	10-19 timer (n=1436)			4,0
	20-30 timer (n=1892)			4,2
	Over 30 timer (n=878)			4,3

Tabellen over viser at studentene mener at de lærer like mye/lite av forelesninger og gruppearbeid i regi av studiestedet, uavhengig av hvor mye tid de bruker på det¹¹. Bildet er annerledes for selvstudier. Studenter som bruker mye tid på selvstudier, opplever også å lære mer av det enn de som bruker mindre tid.

Det kan hende at studenter som opplever at de lærer mye av egenstudier bruker mer tid på dette. Det samme kan gjelde organisert undervisning, men studentene har trolig

¹⁰ Her er forelesninger og gruppearbeid i regi av studiestedet valgt som variabler, fordi de trolig i størst grad samsvarer med «organisert undervisning». Det er samme grunnlag for valg av «egenstudier» - det er trolig denne læringsformen som i størst grad samsvarer med det studentene har tenkt på når de svarer på antall timer de bruker på selvstudier i uka.

¹¹ Med unntak av opplevelsen av læring i forelesningene, blant studenter som deltar på under 10 timer med organisert undervisning i uka. Bør tillegges liten vekt ettersom det ikke finnes forskjeller blant øvrige studenter, etter hvor mye de deltar på organisert undervisning.

mindre mulighet for å bestemme hvor mye organisert undervisning de ønsker å delta på, sammenlignet med hvor mye tid de ønsker å bruke på egenstudier. Dette er det vanskelig å kontrollere for.

6.2 Hvilke studenter lærer mest?

Ved å samle vurderingen av læringsutbytte på ulike områder, kan vi si noe om samlet læringsutbytte – hvilke studenter som opplever at de lærer mer eller mindre av de ulike læringsaktivitetene¹². Resultatene vises på neste side.

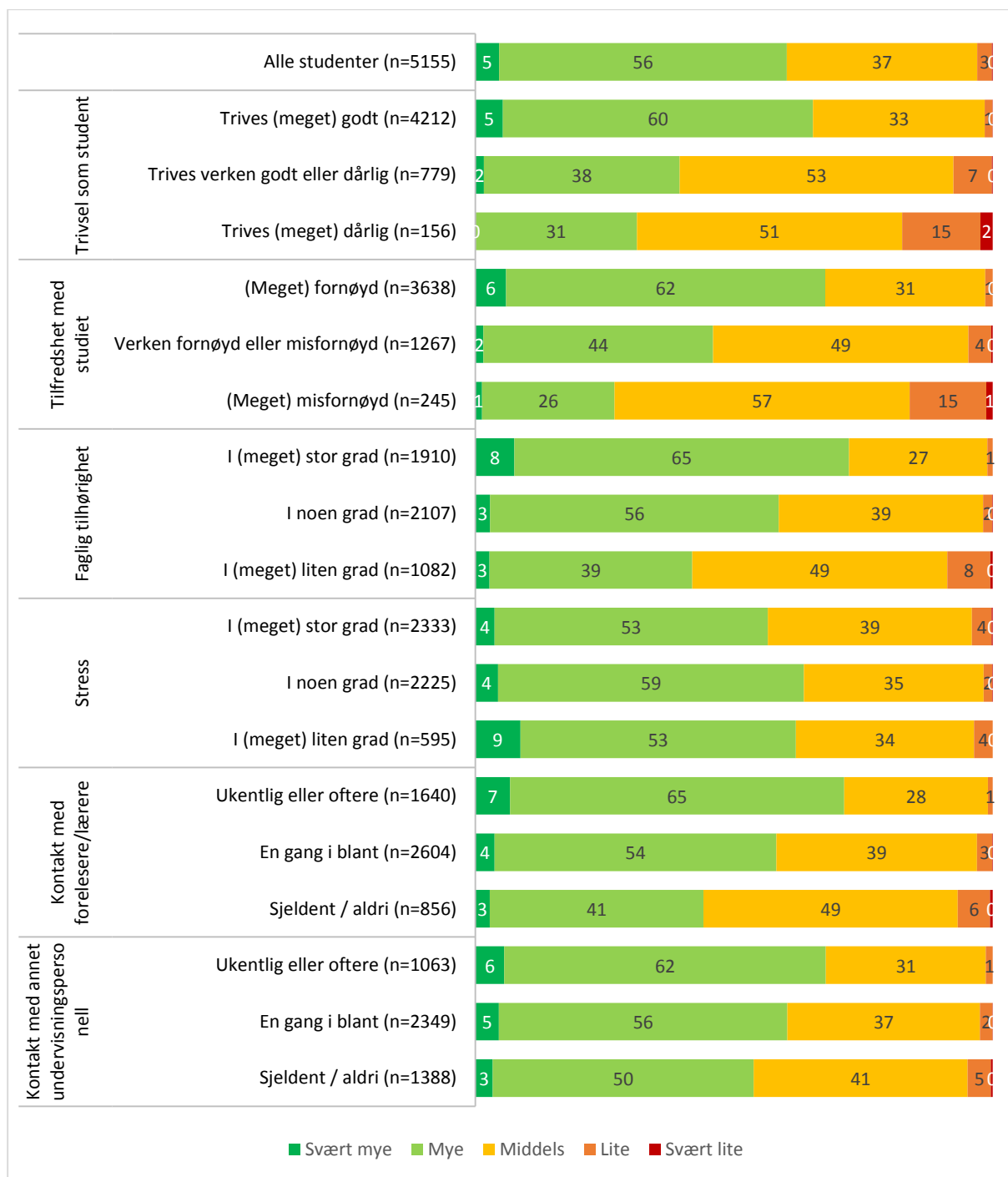
Først og fremst opplever studenter som er mer tilfredse med studieprogrammet, og trives bedre som student, at de lærer mer (dette er i stor grad to sider av samme sak, noe vi så i kap. 3). Jo mer faglig tilhørighet studentene føler, jo mer føler de også at de lærer. Vi ser også at kontakten med forelesere/lærere har en positiv påvirkning på læringsutbytte. Stress og hvor hyppig kontakt studentene har med annet undervisningspersonell har mindre sterk sammenheng med opplevelse av læring. Trendene er svake, men studentene som opplever mindre stress, og oftere er i kontakt med annet undervisningspersonell opplever at de lærer noe mer¹³.

---

¹² Det samlede læringsutbyttet, er et snittmål av læringsaktivitetene i Q18. Vet ikke og ikke relevant er missing. For studenter som ikke har vurdert alle læringsaktivitetene (har svart «vet ikke» eller «ikke relevant» på en eller flere av aktivitetene), er snittet beregnet på bakgrunn av de læringsaktivitetene de har tatt stilling til. Målet tar ikke hensyn til hvor mye tid brukes på de ulike læringsaktivitetene. Mest sannsynlig vil studenter som opplever at de lærer mer av en spesifikk læringsmetode i større grad oppsøke og bruke tid på denne metoden. Hvis en student mener at han/hun lærer lite av gruppearbeid i regi av studiestedet, og mye av egenstudier, vil studenten trolig bruke mer tid på egenstudier, og mindre tid på gruppearbeid i regi av studiestedet. Det samlede målet kan sånn sett være noe unøyaktig. Studentene kan mene at de i utgangspunktet lærer mye, men gjennom et lite antall læringsaktiviteter. Når studentene da svarer at de lærer lite på de øvrige læringsaktivitetene vil de samlet sett score «lavere» på det samlede målet.

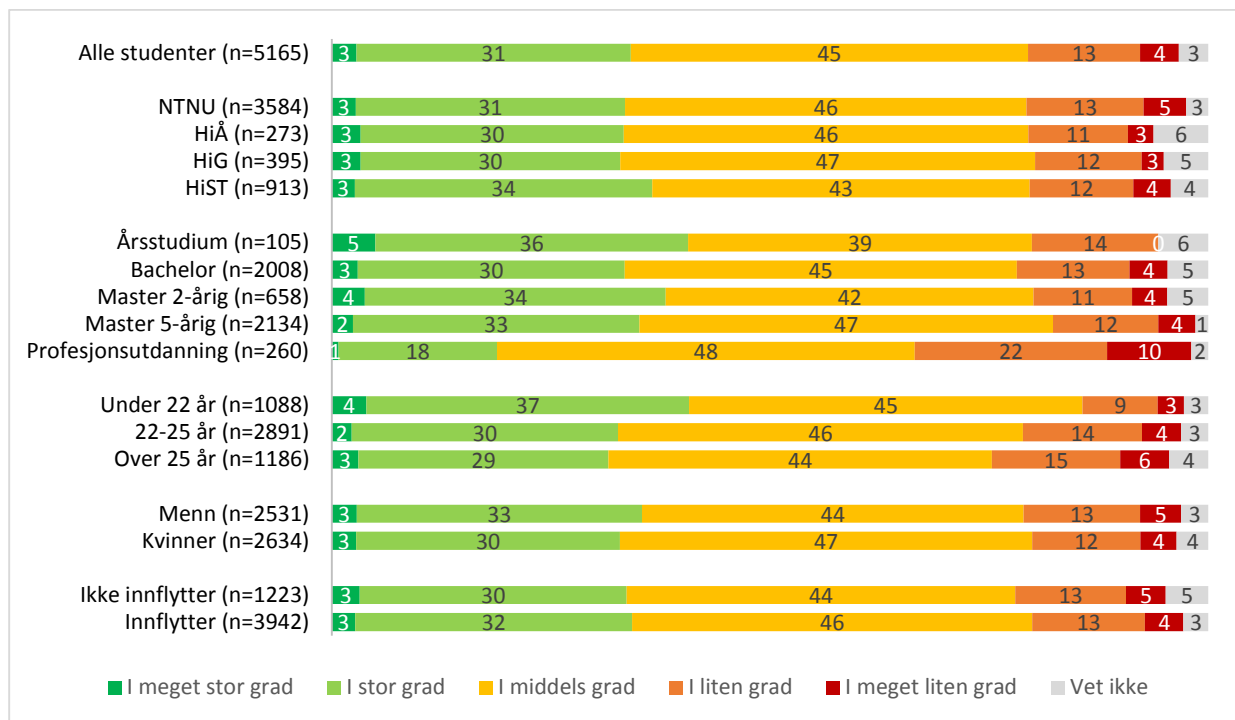
¹³ Funnene støttes gjennom en korrelasjonsanalyse, se vedlegg.

Tabell 10 Samlet læringsutbytte. Prosent.

6.3 Vurderingsform

Figur 10 Q19: «I hvor stor grad opplever du at din kompetanse blir målt på en god og hensiktsmessig måte?» Prosent.

Studentene har blandede meninger om hvorvidt kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte. Mens drøyt 3 av 10 studenter mener at vurderingsformen er god (at «kompetansen i (meget) stor grad blir målt på en god og hensiktsmessig måte»), mener nær halvparten (45 %) at vurderingsformen er middels god. Litt under 2 av 10 mener vurderingsformen er mindre god.

Dette ser ut til å være gjennomgående for de fleste studenter, dog med noen forskjeller etter alder og studienivå. De yngste studentene og de som studerer årsstudium er noe mer positive til vurderingsformen, mens studenter ved profesjonsutdanning er mest kritiske. Sistnevnte gjelder med andre ord for profesjonsutdanningen i psykologi og medisinstudiet på NTNU. Det er ellers mindre forskjeller etter utdanningsområder.

7. Lærestedets fasiliteter

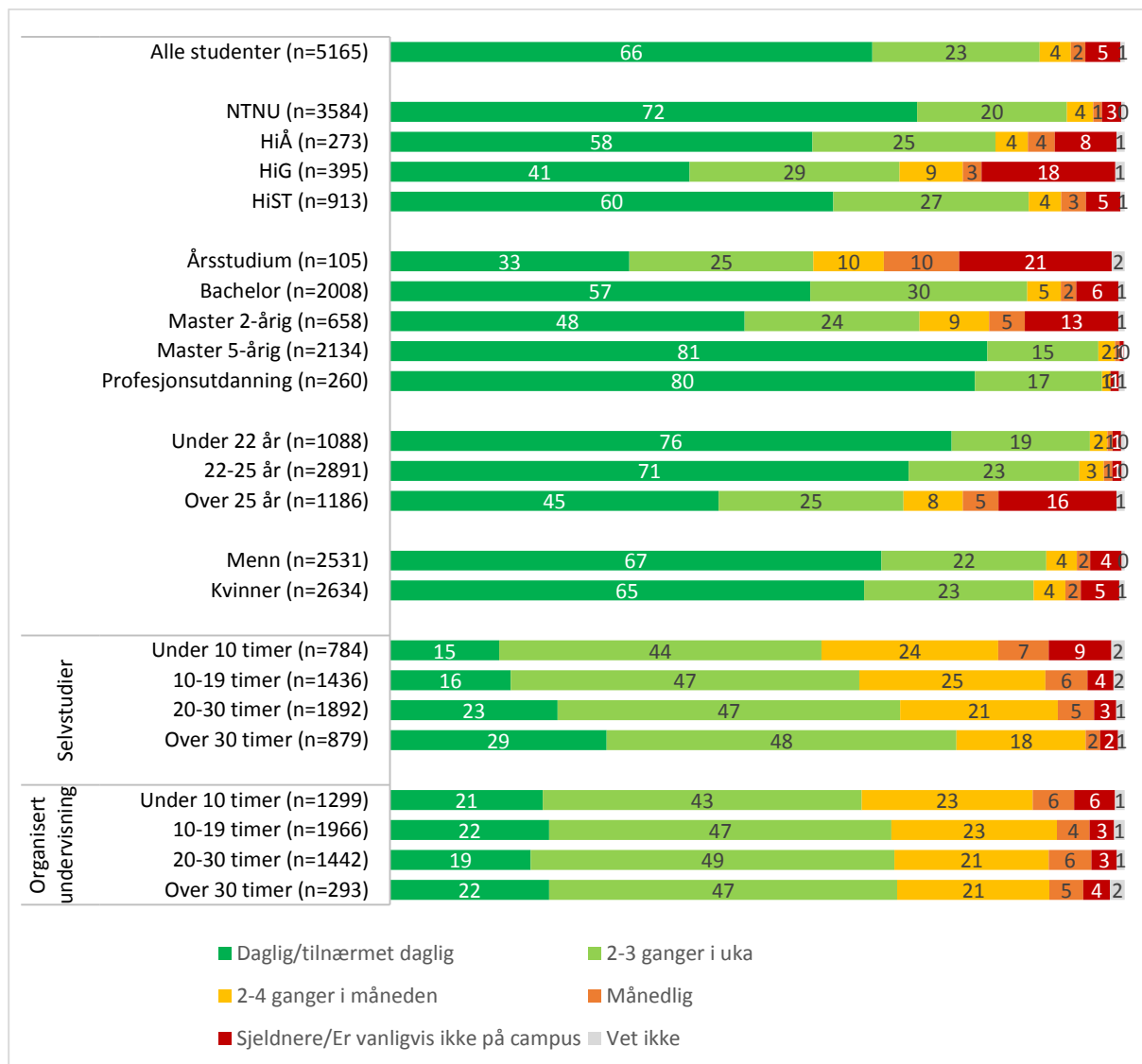

Hovedfunn:

- 9 av 10 studenter er på campus flere ganger i uka. Litt under 7 av 10 (66 %) er på campus daglig/tilnærmet daglig, mens 2 av 10 studenter er på campus 2-3 ganger i uka.
- Et flertall av studentene er fornøyde med fasilitetene. Under 2 av 10 er misfornøyde med fasilitetene.

7.1 Tidsbruk på campus

Figur 11 Q11: «Hvor ofte er du på campus/lokalene til lærestedet i løpet av en vanlig studieperiode, altså IKKE i eksamensperioden eller praksisperioder?» Prosent.

9 av 10 studenter er på campus flere ganger i uka. Litt under 7 av 10 (66 %) er på campus daglig/tilnærmet daglig, mens 2 av 10 studenter er på campus 2-3 ganger i uka. 1 av 10 studenter er på campus 1 gang i uka eller sjeldnere. Dette varierer i stor grad, avhengig av hvor studentene studerer.

NTNU-studentene er oftest på campus. 7 av 10 er på campus daglig/tilnærmet daglig. HiST- og HiÅ-studentene er noe sjeldnere på campus sammenlignet med NTNU-studentene. 6 av 10 er på campus daglig/tilnærmet daglig. HiG-studentene er klart

sjeldnest på campus, vesentlig sjeldnere enn studentene ved øvrige institusjoner. 4 av 10 HiG-studenter er på campus daglig/tilnærmet daglig, og 3 av 10 studenter (29 %) er på campus 1 gang i uka eller sjeldnere (det same gjelder for 7 % av NTNU-studentene, 12 % av HiST-studentene og 16 % av HiÅ-studentene).

Utover dette, ser vi at 5-årig masterstudenter og studenter som går profesjonsutdanning er vesentlig oftere på campus enn studenter på andre type studier. Hele 8 av 10 av disse studentene er på campus daglig/tilnærmet daglig.

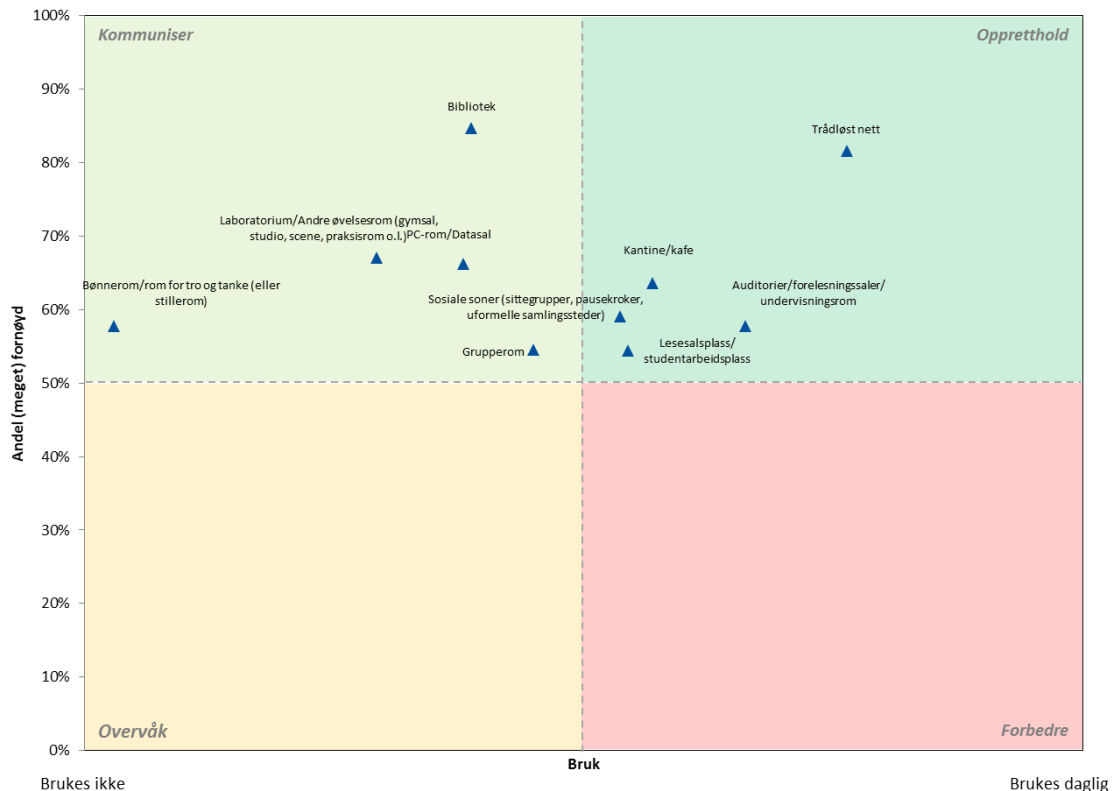
Studenter under 26 år er også vesentlig mer på campus enn studenter i alderen 26 år eller eldre.

En vil kanskje forvente at tidsbruk på campus i stor grad er avhengig av hvor mye organisert undervisning studentene har (eller i dette tilfellet: hvor mye organisert undervisning studentene har deltatt på). Likevel ser vi at det først og fremst er tidsbruk på selvstudier – ikke-organisert studievirksomhet – som henger sammen med tidsbruk på campus. De som har deltatt mye organisert undervisning er omtrent like ofte på campus som de som deltatt på lite organisert undervisning. De som bruker mye tid på egenstudier derimot, er vesentlig oftere på campus enn de som bruker lite tid på egenstudier. Uten at det er stilt et direkte spørsmål om hvor studentene jobber med studierelatert arbeid, er forskjellen en klar indikasjon på at studentenes eget arbeid med studiene i stor grad gjøres på campus.

7.2 Tilfredshet med tjenester

Figur 12 Snittverdier for «Hvor ofte bruker du følgende fasiliteter i løpet av en vanlig studieperiode, altså IKKE i eksamensperioden eller i praksisperioder?» (Q12) langs horisontal akse. Andel (meget) fornøyd på følgende spørsmål langs vertikal akse: «Hvor fornøyd er du med tjenestene du har brukt?» (Q13).

I figuren over ser vi institusjonenes styrker og svakheter med tanke på fasiliteter. Hvis vi sammenligner bruken av ulike fasiliteter med hvor fornøyd studentene er, kan vi få et «vektet» uttrykk for fasilitetene. Det vektete uttrykket kan være et utgangspunkt for ulike tiltak; å kommunisere, opprettholde, overvåke eller forbedre¹⁴.

¹⁴ Fremstillingen definerer viktighet av hvor ofte fasilitetene brukes og hvor fornøyd brukerne er med fasilitetene. Fremstillingen trenger ikke nødvendigvis å gi uttrykk for ønsket prioritering – noen fasiliteter kan anses som viktigere enn andre, uavhengig av hvor mange som bruker fasilitetene. For eksempel kan lesesalsplasser være en viktigere fasilitet enn trådløst nett, hvis man forventer at gode lesesalsplasser i større grad stimulerer til læring og trivsel. Figuren forenkler dermed prioriteringsrådene. Hvor grensen for hva som er akseptabelt eller ønskelig med tanke på både bruk og tilfredshet er et skjønnsmessig spørsmål. I figuren er skillet mellom flertallet er fornøyd med fasiliteten eller ikke, og om fasiliteten i snitt brukes sjeldnere eller oftere enn 2-4 ganger i måneden.

Fasilitetene er stedbundet, og man kan derfor forvente variasjoner både bruk og tilfredshet mellom studiested / campus. En så dyptgående analyse av tallmaterialet ligger utenfor denne rapporten¹⁵.

Et flertall av studentene er fornøyde med fasilitetene. Under 2 av 10 er misfornøyde med fasilitetene.

Studentene er spesielt med fornøyde de trådløst nettene og bibliotekene (hhv. 82 og 85 % er (meget) fornøyde). Det trådløse nettet brukes også tilnærmet daglig. Biblioteket brukes noe sjeldnere, i snitt månedlig.

Mellom 54 og 67 % er fornøyde med de øvrige fasilitetene.

Auditorier/forelesningssaler/undervisningsrom brukes oftest av disse (i snitt 2-3 ganger i uka). Kantine/kafe, sosiale soner og lesesalsplasser/studentarbeidsplasser brukes i snitt ukentlig. Grupperommene og PC-rom/datasaler brukes noe sjeldnere, i snitt månedlig. Laboratoriene/andre øvelsesrom brukes i snitt noen ganger i semesteret (3 av 10 bruker ikke disse fasilitetene), mens bønnerommene brukes i svært liten grad (i underkant av 9 av 10 bruker ikke bønnerommene).

Ettersom få studenter er misfornøyde med fasilitetene, er det også mindre behov for ekstraordinære tiltak. Vi kan likevel se nærmere på hvorfor noen av studentene er fornøyde og misfornøyde.

Tabell 13 Q14: «Hvilke forhold gjør at du er fornøyd med...». Andel som har valgt ulike forhold.

Forhold	Auditorier/forelesningssaler/undervisningsrom (n=2884)	Lesesalsplasser/studentarbeidsplass (n=2473)	PC-rom/Datasal (n=2644)	Grupperom (n=2583)	Bibliotek (n=3690)	Laboratorium/Andre øvelsesrom (n=1936)	Kantine/kafe (n=3083)	Sosiale soner (n=2666)	Bønnerom /rom for tro og tanke (n=156)
Luftkvalitet	32%	29%	19%	26%	32%	24%	27%	24%	19%
Temperatur	35%	34%	26%	31%	33%	23%	25%	23%	19%
Lysforhold	59%	59%	37%	49%	47%	35%	33%	28%	27%
Renhold	57%	47%	34%	44%	46%	35%	49%	32%	28%
Tilgjengelighet	58%	74%	76%	56%	70%	47%	71%	66%	46%
Støynivå	32%	52%	26%	47%	52%	19%	11%	17%	38%
Åpningstider	29%	70%	59%	47%	46%	28%	44%	35%	30%
God plass	58%	59%	50%	58%	42%	40%	45%	44%	26%
Annet, noter:	4%	6%	5%	2%	8%	6%	8%	3%	3%
Vet ikke	5%	2%	7%	7%	8%	23%	8%	16%	24%

¹⁵ En steds spesifikk analyse kan f.eks. gjøres gjennom Dapresy-portalen.

Tabell 11 Q15: «Hvilke forhold gjør at du er misfornøyd med...». Andel som har valgt ulike forhold.

	Auditorier/forelesningsrom/undervisningsrom (n=467)	Lesesalsplass/studentarbeids plass (n=740)	PC-rom/Datasal (n=266)	Grupperom (n=690)	Bibliotek (n=91)	Laboratorium/Andre øvelsesrom (n=154)	Kantine/kafé (n=534)	Sosiale soner (n=412)	Bønnerom /rom for tro og tanke (n=31)
Luftkvalitet	81%	48%	50%	44%	16%	33%	5%	12%	14%
Temperatur	59%	32%	32%	26%	12%	23%	8%	19%	10%
Lysforhold	29%	21%	16%	11%	8%	12%	4%	10%	16%
Renhold	15%	12%	12%	15%	7%	14%	6%	15%	6%
Tilgjengelighet	14%	52%	40%	74%	47%	41%	25%	61%	41%
Støynivå	31%	28%	23%	15%	14%	14%	17%	26%	9%
Åpningstider	3%	10%	5%	13%	32%	15%	41%	3%	6%
Plassmangel	62%	81%	48%	75%	55%	37%	31%	72%	22%
Annet, noter:	27%	10%	34%	11%	18%	25%	71%	18%	32%
Vet ikke	1%	1%	4%	1%	7%	13%	2%	2%	20%

Studentene som er fornøyde med fasilitetene, vektlegger tilgjengeligheten. Det samme gjør i stor grad studentene som er misfornøyde. Det kan enten tyde på forskjellig oppfatning av tilgjengeligheten til de samme fasilitetene, eller at studentenes tilgjengelighet faktisk er ulik. Tilgjengeligheten er trolig sterkt påvirket av hvor studentene studerer og hvilket campus de tilhører. Dette undersøkes ikke nærmere i denne rapporten, men kan være interessant å se nærmere på for (det nye) NTNU / campusene.

Utover tilgjengelighet, varierer vektleggingen av ulike forhold. Under følger forslag tiltak for opprettholdelse og forbedring av fasilitetene på bakgrunn av tallene over. Hvorvidt fasilitetene er tilgjengelige nok for studentene, bør vurderes på samtlige fasiliteter (med unntak av kantine/kafé og auditorier / forelesningsrom / undervisningsrom).

- Auditorier/forelesningsrom/undervisningsrom: Oppretthold gode lysforhold, renhold og tilgjengelighet. Vurder kapasitet. Forbedre luftkvalitet og temperatur.
- Lesesalsplass/studentarbeids plass: Oppretthold nåværende støynivå, lysforhold, renhold og åpningstider. Vurder tilgjengelighet. Forbedre luftkvalitet og kapasitet.
- PC-rom/datasal: Oppretthold åpningstider. Vurder kapasitet og tilgjengelighet. Forbedre luftkvalitet.
- Grupperom: Oppretthold lysforhold, renhold, nåværende støynivå og åpningstider. Vurder/forbedre tilgjengelighet og kapasitet.
- Bibliotek: Oppretthold lysforhold, renhold og nåværende støynivå. Vurder tilgjengelighet og kapasitet.
- Laboratorium/Andre øvelsesrom: Vurder tilgjengelighet og kapasitet.
- Kantine/kafé: Oppretthold tilgjengelighet og renhold. Vurder åpningstider og kapasitet. Mange studenter har også gitt spesifikke tilbakemeldinger (ordsky til høyre), og blant disse dominerer først og fremst ønsket om lavere priser, men også ønsket om bedre kvalitet på maten som tilbys.
- Sosiale soner: Vurder tilgjengelighet. Forbedre kapasitet.
- Bønnerom/rom for tro og tanke: Vurder tilgjengelighet.

8. Tjenester og kontakt

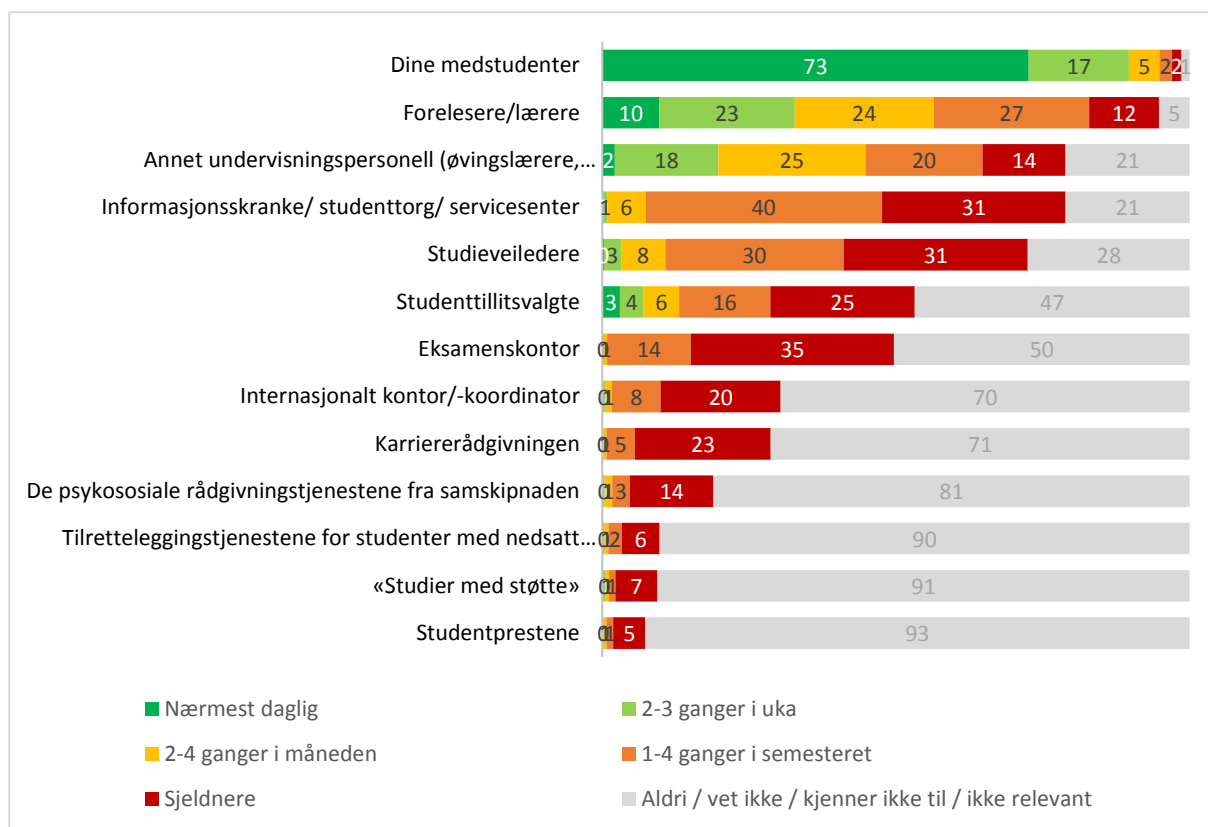

Hovedfunn:

- Studentene synes i stor grad at det er tilstrekkelig kontakt med medstudenter. Studentene som kjenner til tjenestene, og opplever tjenestene som relevante, ønsker mer kontakt med Karriererådgivningen og «studier med støtte».
- Studentene er fornøyde med informasjonen de får fra lærestedet, nettsidene og E-læringssystemet.

8.1 Kontakt med tjenester og personer

Figur 14 Q20: «Hvor ofte er du i kontakt med...?» Prosent.

Over 7 av 10 studenter (73 %) er i kontakt med sine medstudenter nærmest daglig. I underkant av 2 av 10 (17 %) er i kontakt med medstudentene 2-3 ganger i uka.

Omtrent like mange studenter er i kontakt med forelesere / lærere, men vesentlig sjeldnere. Hvor mye kontakt studentene har med forelesere / lærere varierer betraktelig. 1 av 10 har kontakt tilnærmet daglig, over 2 av 10 (23 %) ukentlig, mens like mange (24 %) har kontakt med de månedlig, og i underkant av 3 av 10 (27 %) har kontakt med forelesere / lærere noen ganger i semesteret.

Det samme gjelder for kontakt med annet undervisningspersonell. Kontakten med disse varierer – 2 av 10 har kontakt med undervisningspersonell ukentlig, litt under 3 av 10

(25 %) månedlig og 2 av 10 noen ganger i semesteret. Litt over 1 av 10 (14 %) har kontakt med annet undervisningspersonell sjeldnere enn hvert semester¹⁶.

Studentene har sporadisk eller liten kontakt med de øvrige tjenestene / personene. Totalt sett er:

- 8 av 10 i (varierende grad i) kontakt med informasjonsskranken / studenttorget / servicesenteret,
- 7 av 10 i kontakt med studieveiledere,
- Litt over halvparten i kontakt med studenttillitsvalgte,
- Halvparten i kontakt med eksamenskontoret,
- 3 av 10 i kontakt med internasjonalt kontor / - koordinator eller karriererådgivningen,
- 2 av 10 i kontakt med de psykososiale rådgivningstjenestene fra samskipnaden,
- 1 av 10 i kontakt med tilretteleggingstjenester for studenter med nedsatt funksjonsevne eller «studier med støtte» og
- Litt under 1 av 10 (7 %) i kontakt med studentprestene.

Svært få eller ingen har kontakt med noen av disse tjenestene ukentlig eller oftere.

I tabellen under sammenlignet studentenes kontakt for hver institusjon.

Tabell 12 Q20: «Hvor ofte er du i kontakt med...?» Snittverdier, der 1=aldri/vet ikke/kjenner ikke til/ikke relevant og 6=nærmest daglig

Kontakt med...	NTNU	HIST	HIG	HiÅ
Dine medstudenter	5,6	5,6	5,1	5,6
Forelesere/lærere	3,6	4,1	4,0	4,3
Annet undervisningspersonell	3,4	2,6	2,9	2,4
Studieveiledere	2,3	2,3	2,4	2,2
Informasjonsskranke/ studenttorget/ servicesenter	2,1	2,7	2,8	2,6
Studenttillitsvalgte	1,9	2,3	2,5	2,4
Eksamenskontor	1,5	1,8	2,0	2,0
Internasjonalt kontor/-koordinator	1,5	1,3	1,4	1,3
Karriererådgivningen	1,4	1,3	1,4	1,3
De psykososiale rådgivningstjenestene fra samskipnaden	1,3	1,2	1,2	1,3
Tilretteleggingstjenestene for studenter med nedsatt funksjonsevne	1,1	1,2	1,1	1,2
«Studier med støtte»	1,1	1,2	1,2	1,3
Studentprestene	1,1	1,1	1,2	1,2

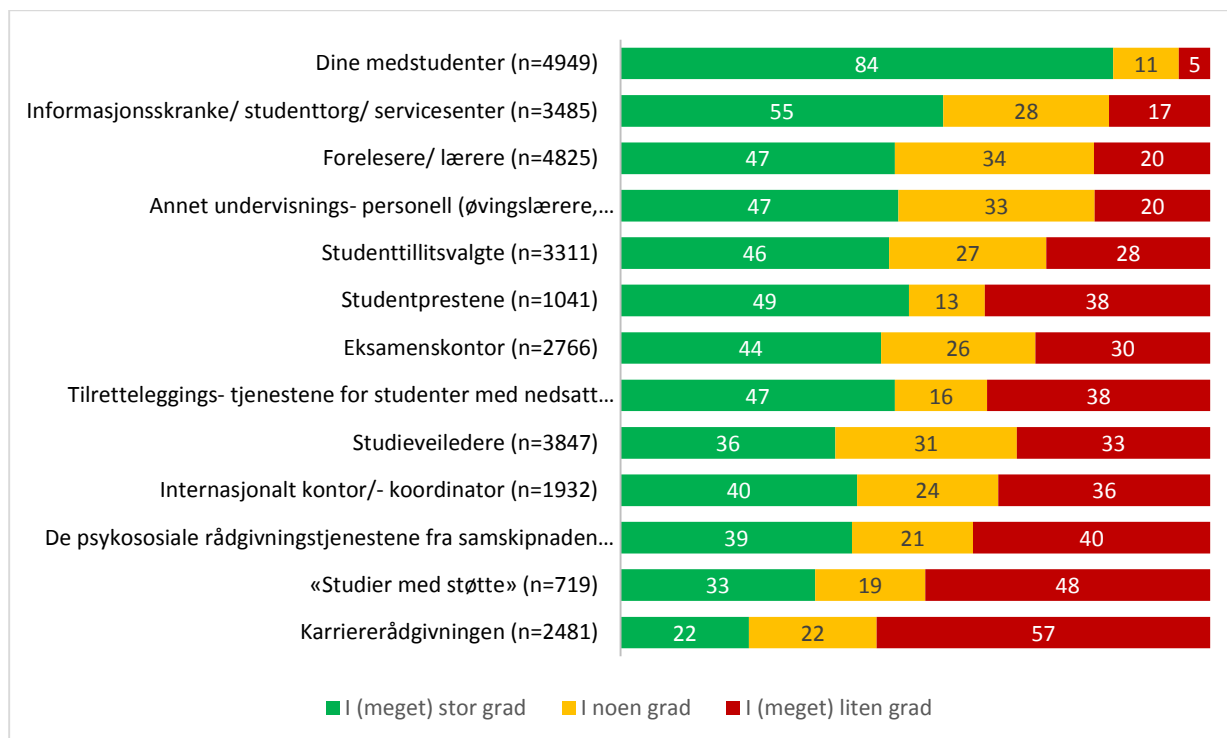
NTNU-studentene har sjeldnest kontakt med forelesere/lærere, men oftest kontakt med annet undervisningspersonell. NTNU-studentene har også sjeldnere kontakt med (1) informasjonsskranker/studenttorget/servicesenter, (2) eksamenskontoret og (3)

¹⁶ Fordelt på fagområder er det først og fremst variasjoner i kontakt med forelesere / lærere, annet undervisningspersonell og medstudenter.

studenttillitsvalgte enn studenter ved HiST, HiG og HiÅ. HiG-studentene har sjeldnest kontakt med sine medstudenter.

8.2 Behov for kontakt

Figur 15 Q22: «I forhold til dine behov, i hvilken grad synes du det er tilstrekkelig kontakt mellom deg og:» Prosentvis fordeling blant studenter som har vurdert kontaktbehovet («vet ikke» og «ikke relevant» er ekskludert¹⁷). Spørsmålet ble stilt til studenter som ikke har svart har svart «kjenner ikke til/vet ikke» eller «ikke relevant» på tilhørende tjeneste (i Q20).

Studentene synes i stor grad at det er tilstrekkelig kontakt med medstudenter. Studentene som kjenner til tjenestene, og opplever tjenestene som relevante, ønsker mer kontakt med Karriererådgivningen og «studier med støtte».

Spørsmålet er i utgangspunktet stilt til studenter som kjenner til tjenestene/personene og mener de er relevante, uavhengig av hvor mye kontakt de har hatt med tjenesten/personene (dette fremgår av hva de svarte på Q20 – se kap. 8.1). En stor andel av studentene som har svart «vet ikke», eller «ikke relevant» om tjenestene/personene i spørsmålet om tilstrekkelig kontakt (grunnlaget for grafikken over), er personer som svært sjelden eller aldri har vært i kontakt med de samme tjenestene/personene. For å forenkle resultatene, er «vet ikke» og «ikke relevant» derfor ekskludert fra resultatene i grafikken over. Det betyr at resultatene først og fremst bør

¹⁷ «Vet ikke» og «ikke relevant» måler trolig mye av det samme. Studenter som svart dette, har et svært perifert forhold til tjenestene – de har enten ikke har brukt tjenestene eller kun har brukt tjenestene noen få ganger. Samlet sett kan disse derfor omtales som studenter som ikke kjenner til tjenestene, eller opplever tjenesten som relevant.

tolkes relativt til hverandre, ettersom tolkningen av andelen studenter blir kompleks og noe unøyaktig. For enkelhetsskyld kan vi anta at resultatene over viser vurderinger av studenter som har kjennskap til tjenestene/personene og mener de er relevante for dem¹⁸.

Med utgangspunkt i studentene som kjenner til tjenestene/personene og opplever tjenestene/personene som relevant, opplever 8 av 10 studenter (84 %) tilstrekkelig kontakt med sine medstudenter («i stor grad» eller «i meget stor grad»). Over 5 av 10 (55 %) opplever tilstrekkelig kontakt med informasjonsskanke/studenttorg/servicesenter. Studentene er også ganske fornøyde med omfanget av kontakt med forelesere / lærere og annet undervisningspersonell, men her er meningene noe mer splittet. 4 av 10 (47 %) mener det er tilstrekkelig kontakt, mens 3 av 10 (34 og 33 %) mener det i noen grad er tilstrekkelig kontakt. 2 av 10 (20 %) mener det er for lite kontakt («i liten grad» eller «i meget liten grad»).

Vi ser et lignende mønster for vurderingen av kontakt med studenttillitsvalgte, studentprestene, og eksamenskontoret. Forskjellen fra de øvrige tjenestene er først og fremst at flere studenter mener det er for lite kontakt (en mindre andel svarer «i noen grad», og flere «i liten grad»).

Studentene er relativt delte i vurderingen av hvorvidt det er tilstrekkelig kontakt med tilretteleggingstjeneste for studenter med nedsatt funksjonsevne, studieveiledere, internasjonalt kontor/-koordinator og den psykososiale rådgivningstjenesten fra samskipnaden. Her mener nær like mange studenter at det i stor grad er tilstrekkelig kontakt (mellom 4 og 5 av 10 studenter), som de som mener at det i liten grad er tilstrekkelig kontakt (mellom 3 og 4 av 10 studenter).

Til slutt ser vi at studentene mener det er for lite kontakt med «studier med støtte» og karriererådgivingen. Henholdsvis halvparten (48 %) og over halvparten (57 %) av studentene mener at det er for lite kontakt med disse tjenestene. Mellom 2 og 3 av 10 studenter mener det er tilstrekkelig kontakt.

På neste side vises institusjonelle forskjeller.

---

¹⁸ Fullstendig svarfordeling er tilgjengelig i vedlegg – kap 12.6

Tabell 13 Q22: «I forhold til dine behov, i hvilken grad synes du det er tilstrekkelig kontakt mellom deg og:» Andel studenter som etterspør mer kontakt (har svart «i (meget) liten grad»).

Kontakt med...	Andel i (meget) liten grad			
	NTNU	HiST	HiG	HiÅ
Karriererådgivningen	54	62	49	71
«Studier med støtte»	45	54	46	62
De psykososiale rådgivningstjenestene fra samskipnaden	36	50	40	59
Tilretteleggingstjenestene for studenter med nedsatt funksjonsevne	33	45	39	59
Studentprestene	33	45	46	66
Studieveiledere	32	34	29	45
Internasjonalt kontor/- koordinator	31	49	48	51
Studenttillitsvalgte	29	23	23	34
Eksamenskontor	27	34	28	37
Forelesere/ lærere	21	16	19	21
Informasjonsskranke/ studenttorg/ servicesenter	17	17	14	24
Annet undervisnings- personell	16	27	23	39
Dine medstudenter	5	4	7	5

Studentene fra HiÅ etterspør mer kontakt med ulike personer og tjenester enn øvrige studenter. Deretter er etterspørselen størst blant studentene fra HiST, etterfulgt av HiG og NTNU.

Ettersom forskjellene er systematiske – etterspørselen er større for nær samtlige tjenester/personer – kan det argumenteres for at spesielt studentene på HiÅ og HiST har større behov for tettere kontakt og oppfølging enn de får i dag, sammenlignet med studentene på HiG og spesielt NTNU.

Forskjellene mellom institusjonene gjelder spesielt (1) Karriererådgivningen, (2) «studier med støtte», (3) psykososial rådgivningstjeneste, (4) tilretteleggingstjenester for studenter med nedsatt funksjonsevne, (5) eksamenskontor og (6) annet undervisningspersonell. For disse tjenestene er studentenes etterspørsel etter mer kontakt størst på HiÅ, etterfulgt av HiST, HiG og NTNU.

Når det gjelder (7) studentprestene er behovet størst blant studentene på HiÅ. Men også på HiST og HiG er etterspørselen etter mer kontakt større enn på NTNU.

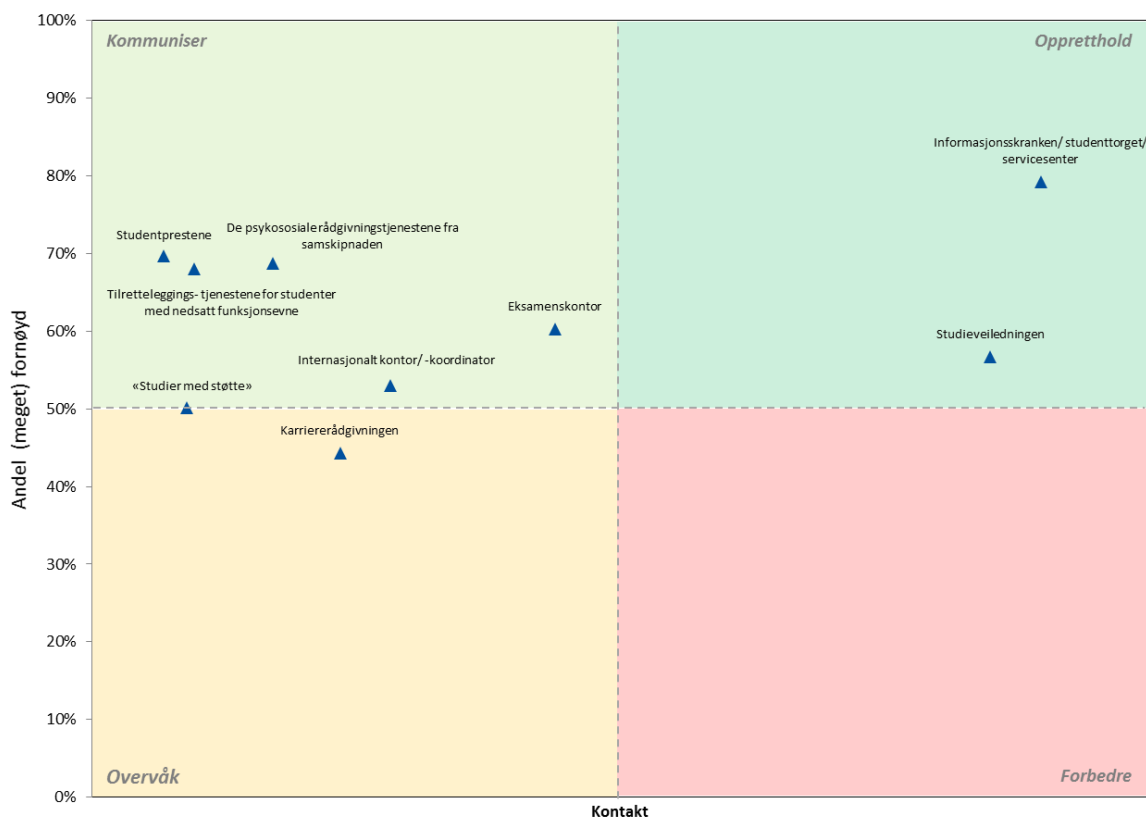
Studentene på HiÅ, HiST og HiG etterspør mer kontakt med (8) internasjonalt kontor/- koordinator enn studentene på NTNU.

Det er også nevneverdig at det er så store forskjeller i etterspørselen etter mer kontakt med (10) annet undervisningspersonell. Denne tjenesten er i utgangspunktet «stor» (brukes relativt sett ofte og av mange) i alle institusjoner, mens studenter på HiÅ

etterspør vesentlig mer kontakt med annet undervisningspersonell enn studenter fra HiST, HiG og NTNU. Studentene på HiST og HiG etterspør også noe mer kontakt med annet undervisningspersonell enn studentene på NTNU.

8.3 Tilfredshet med tjenester

Figur 16 Snittverdier for «Hvor ofte er du i kontakt med...?» langs horisontal akse (Q20). Andel (meget) fornøyd på følgende spørsmål langs vertikal akse: «Hvor fornøyd er du med tjenestene du har brukt?» (Q23)¹⁹.

I figuren over sammenlignes tilfredshet med tjenester og bruk av tjenester. De mest brukte tjenestene er informasjonsskranken/studenttorget/servicesenter og studieveiledningen. Studentene som har vært i kontakt med informasjonsskranken (brukerne), er samtidig svært fornøyd med tjenesten. 8 av 10 brukere er fornøyd med tjenesten. Nesten ingen er misfornøyd. 6 av 10 brukere er fornøyd med studieveiledningen de har fått, mens 1 av 10 er misfornøyd.

Ettersom noen av de andre tjenestene er relevante for et mindre antall studenter (eller at de ikke har kjennskap til tjenesten), er også tjenestene mindre brukt. Dette gjelder

¹⁹ «Vet ikke» er ekskludert fra tilfredshetsspørsmålet langs den vertikale akse, ettersom det i stor grad følger omfanget av bruken på tjenestene. Ved å inkludere vet ikke vil tjenestene som er lite brukt (og derfor har høy vet ikke-andel) fremstå spesielt negativt. «Aldri» «kjenner ikke til/vet ikke» og «ikke relevant» er slått sammen, og operasjonaliseres som «aldri».

spesielt «studier med støtte» og tilretteleggings- og tjeneste for studenter med nedsatt funksjonsevne, men trolig også for psykososial rådgivningstjeneste, studentprestene²⁰.

Brukerne er godt fornøyde med studentprestene, tilretteleggingstjenestene for studenter med nedsatt funksjonsevne og psykososial rådgivningstjeneste, til tross for at bruken av disse tjenestene er vesentlig lavere. Om lag 7 av 10 brukere er fornøyde med disse tjenestene, mens rundt 1 av 10 er misfornøyde.

6 av 10 studenter er fornøyde med eksamenskontoret, mens kun 1 av 10 er misfornøyde.

Rundt 5 av 10 studenter er fornøyde med de øvrige tjenestene – internasjonalt kontor/-koordinator, «studier med støtte» og karriererådgivningen (hhv. 3, 13 og 16 % er misfornøyde).

Under ser vi nærmere på hvordan dette varierer mellom institusjonene.

Tabell 14 Andel (meget) fornøyd på følgende spørsmål langs: «Hvor fornøyd er du med tjenestene du har brukt?» (Q23).

Tjenester	Andel (meget) fornøyd			
	NTNU	HiST	HiG	HiÅ
Informasjonssranken/ studenttorget/ servicesenter	81 %	76 %	82 %	71 %
Tilretteleggingstjenestene for studenter med nedsatt funksjonsevne	74 %	59 %	42 %	71 %
Studentprestene	73 %	68 %	57 %	60 %
De psykososiale rådgivningstjenestene fra samskipnaden	72 %	62 %	43 %	78 %
Eksamenskontor	61 %	57 %	61 %	68 %
«Studier med støtte»	59 %	41 %	57 %	59 %
Studieveiledningen	58 %	53 %	60 %	54 %
Internasjonalt kontor/ -koordinator	58 %	42 %	48 %	58 %
Karriererådgivningen	46 %	45 %	40 %	40 %

Brukerne på NTNU og HiG er mest fornøyde med informasjonssranken/studenttorget/servicesenteret (8 av 10 er fornøyde). Brukerne på HiST er noe mindre fornøyde (3 av 4), mens brukerne på HiÅ er minst fornøyde (7 av 10). Forskjellen er ikke spesielt stor.

Det finnes store forskjeller i brukernes tilfredshet med tilretteleggingstjenestene for studenter med nedsatt funksjonsevne. Brukere på NTNU og HiÅ er vesentlig mer fornøyde (over 7 av 10 er fornøyde) enn brukere på HiST (6 av 10) og spesielt HiG (4 av 10). Vi ser et nær identisk mønster i brukernes vurdering av de psykososiale

²⁰ Det er kun hhv. 13 og 20 % som har svart at de ikke har kjennskap til tjenestene, eller at tjenestene ikke er relevante, men høyst sannsynlig er det ikke relevant for mange av de som har svart «aldri».

rådgivningstjenestene. I begge tilfeller er det få respondenter, ettersom brukergruppen er liten. Dog er det nevneverdige og signifikante forskjeller.

På lik linje med tilretteleggingstjenester og psykososiale rådgivningstjenester, har studentprestene og «studier med støtte» har små brukergrupper, men også her finnes det forskjeller. Brukere på NTNU og HiST er noe mer fornøyde med studentprestene (7 av 10 er fornøyde) enn brukerne på HiG og HiÅ (6 av 10). Brukerne på HiST er minst fornøyde med «studier med støtte» (4 av 10), mens øvrige brukere vurderer tjenesten likt (6 av 10).

Studieveiledningen og karriererådgivningen vurderes relativt likt blant brukerne på de ulike institusjonene, mens brukerne av internasjonalt kontor/-koordinator på NTNU og HiÅ er vesentlig mer fornøyde med tjenesten (6 av 10 er fornøyde) enn brukere på HiG og HiST (hhv. 5 og 4 av 10).

Suksess og forbedringspotensial

Dersom tjenestene brukes ofte og/eller av mange, vil forbedring av disse tjenestene påvirke mange. Derfor kan de «store» tjenestene tillegges mer vekt, hvis satsingsområder skal prioriteres. Samtidig er også ønsket om mer kontakt med tjenestene et suksesskriterium – hvis mange ønsker mer kontakt med en tjeneste, kan det argumenteres for at tjenesten ikke er tilgjengelig nok i dag. Derfor vil forbedring/suksess kommenteres ut i fra (1) hvor mye tjenestene brukes i dag, (2) behov for mer kontakt og (3) brukernes tilfredshet.

Informasjonsskranke/studenttorg/servicesenter er den tjenesten som peker seg ut som den største «suksessen». Tjenesten er godt likt, brukes ofte og av mange, og relativt få har behov for mer kontakt enn de har i dag.

Eksamenskontoret og studieveiledere benyttes, relativt til de andre tjenestene, ofte og av mange. Tjenestene er sånn sett «viktige». Ettersom en del studenter etterspør mer kontakt, og at ikke flere enn 6 av 10 brukere er fornøyde med tjenestene, kan det argumenteres for at begge tjenestene har et forbedringspotensial.

Selv om karriererådgivningen brukes sjeldnere og av færre enn informasjonsskranke/studenttorg/servicesenter, studieveiledere og eksamenskontoret, har tjenesten et klart forbedringspotensial. Mange studenter etterspør mer kontakt med karriererådgivningen – i større grad enn de andre tjeneste - og tjenesten scorer dårligst på tilfredshet. Under halvparten av brukerne er fornøyde med tjenesten.

Det samme kan til en viss grad sies om «studier med støtte». Behovet for mer kontakt er relativt stort, og brukerne kunne vært mer fornøyde (kun drøye 5 av 10 er fornøyde i dag). Samtidig brukes tjenesten av en liten gruppe studenter.

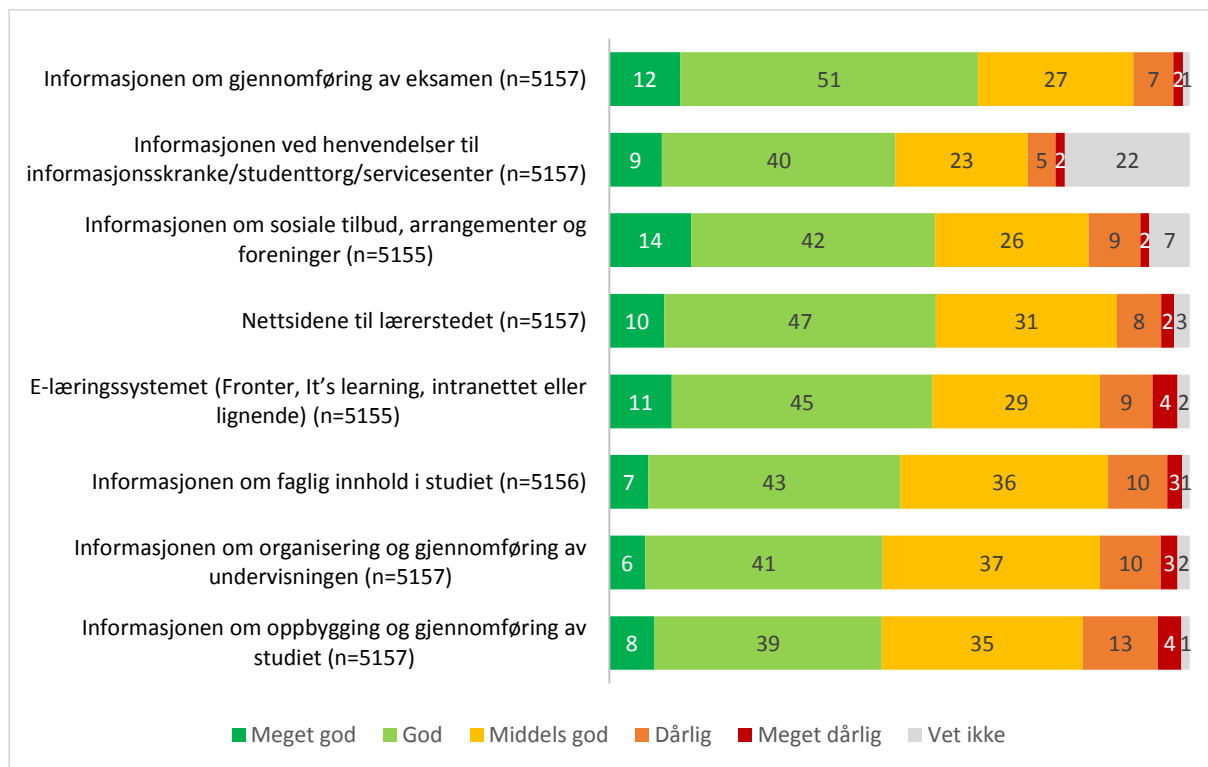
De psykososiale rådgivningstjenestene brukes også svært sjeldent, men av noen flere studenter enn «studier med støtte». Behovet for mer kontakt er relativt stort, men til gjengjeld er brukerne fornøyde (7 av 10 er fornøyde).

Flere studenter bruker internasjonalt kontor/-koordinator, men for denne tjenesten er ikke behovet for mer kontakt like sterkt. Ettersom «kun» 55 % av brukerne er fornøyde med tjenesten, finnes det forbedringspotensial også for denne tjenesten.

Studentprestene og tilretteleggingstjenester for studenter med nedsatt funksjonsevne brukes av langt færre, og sjeldnere – på nivå med «studier med støtte». Brukerne er godt fornøyde med tjenestene (7 av 10 er fornøyde). Sånn sett er tjenestene en suksess. Likevel ønsker en del studenter mer kontakt enn de har i dag.

8.4 Informasjon fra lærestedet

Figur 17 Q24: «Hvordan vurderer du...» Prosent

Studentene er fornøyde med informasjonen de får fra lærestedet, nettsidene og E-læringssystemet. De ulike informasjonskanalene vurderes relativt likt, der rundt 5 av 10 anser kanalene som (meget) gode. Rundt 1 av 10 er misfornøyde. Studentene er spesielt fornøyde med informasjonen om gjennomføring av eksamen. Det er få som er misfornøyde med informasjonen de får, men en noe større andel som mener at informasjonen om faglig innhold i studiet, om organisering og gjennomføring av undervisningen, og om oppbygging og gjennomføring av studiet er «middels god».

På neste side vises studentenes tilfredshet, etter institusjonell tilhørighet. Studentene på NTNU er mest fornøyde med informasjonen om (1) organisering og gjennomføring av undervisning, (2) gjennomføring av eksamen og (3) sosiale tilbud, arrangementer og foreninger. Studentene på HiST er klart minst fornøyde med sistnevnte. Studentene på HiG er klart mest fornøyde med informasjonen ved henvendelser til informasjonsskranke/studenttorg/servicesenter, men klart minst fornøyde med e-læringssystemet. Studentene på HiG og spesielt HiST er noe mindre fornøyde med nettsidene til lærestedet, sammenlignet med studenter fra NTNU og HiÅ.

Tabell 15 Andel (meget) god på følgende spørsmål: «Hvordan vurderer du...» (Q24)

	Andel (meget) god			
	NTNU	HiÅ	HiG	HiST
Informasjonen om faglig innhold i studiet	51 %	49 %	53 %	49 %
Informasjonen om oppbygging og gjennomføring av studiet	49 %	42 %	46 %	45 %
Informasjonen om organisering og gjennomføring av undervisningen	52 %	44 %	41 %	42 %
Informasjonen om gjennomføring av eksamen	69 %	56 %	53 %	59 %
Informasjonen om sosiale tilbud, arrangementer og foreninger	66 %	56 %	58 %	47 %
Informasjonen ved henvendelser til informasjonsskranke/studenttorg/servicesenter	62 %	59 %	75 %	61 %
E-læringsystemet (Fronter, It's learning, intranettet eller lignende)	57 %	57 %	44 %	61 %
Nettsidene til lærerstedet	61 %	61 %	55 %	50 %

9. Studieprogresjon

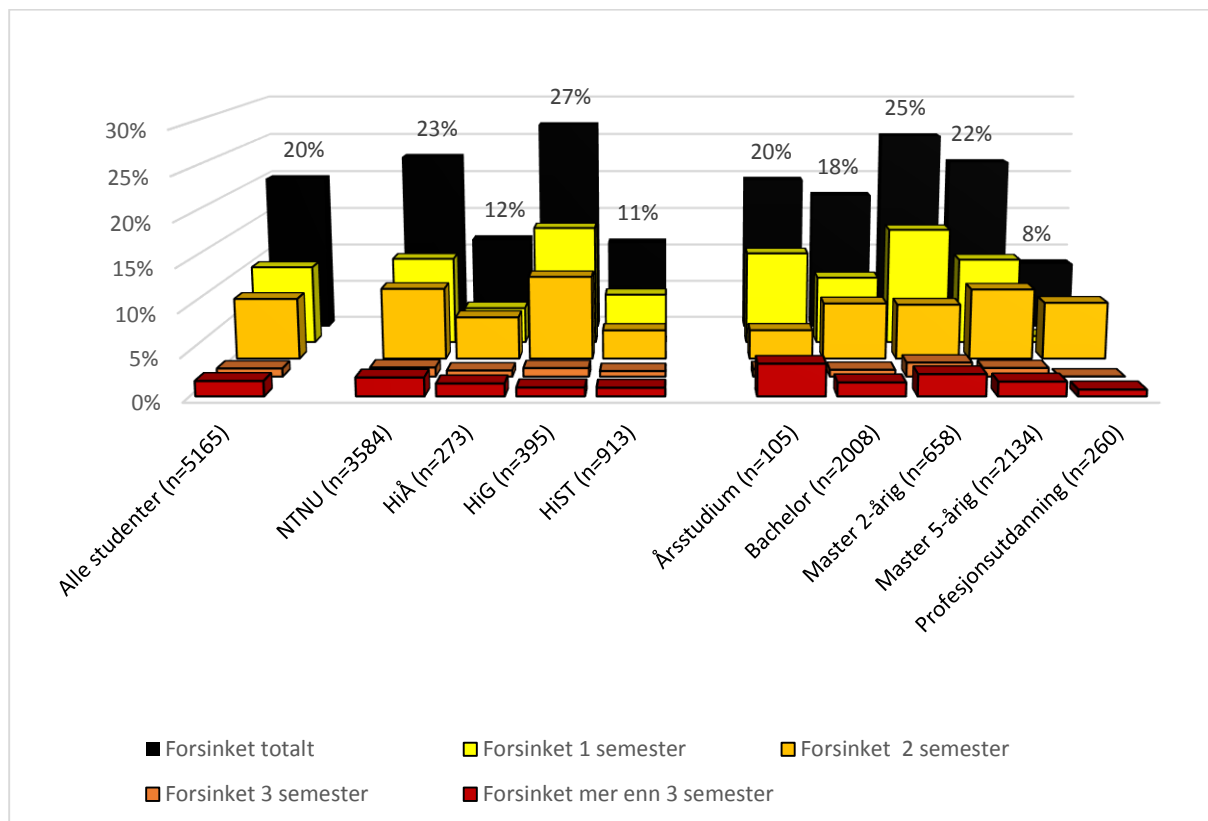

Hovedfunn:

- 2 av 10 studenter er forsinket i studiene.
- Den primære grunnen til at studenter ikke har oppnådd forventet studieprogresjon, er for liten egeninnsats, sykdom og faglige utfordringer.

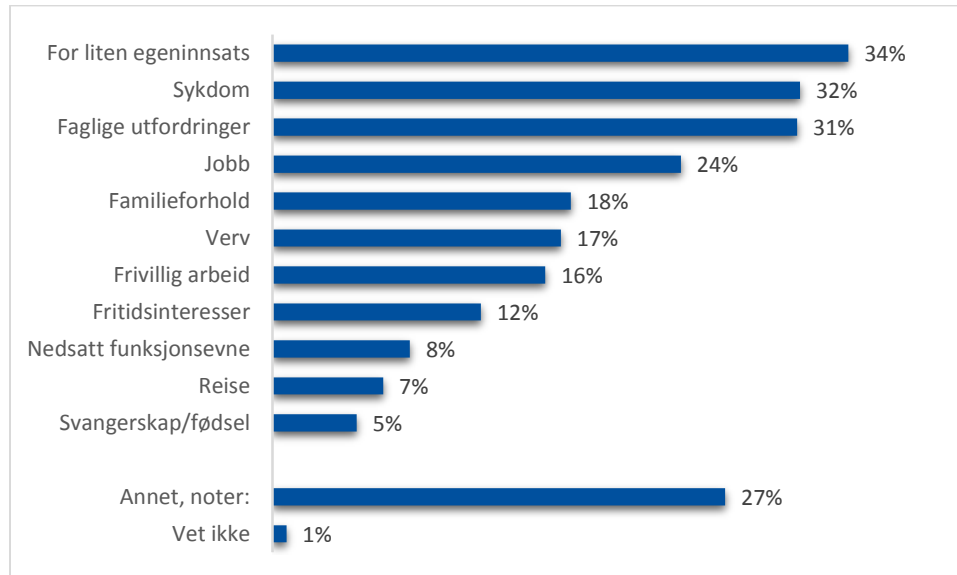
9.1 Forsinket studieprogresjon

Figur 18 Q26: «Er du forsinket i studiene?»

2 av 10 studenter er forsinket i studiene. Andelen studenter som er forsinket i studiene er høyest på HiG (27 %) og NTNU (23 %). Kun 1 av 10 studenter fra HiÅ og HiST er forsinket i studiene. De som er forsinket er fremfor alt 1 eller 2 semester på overskudd. Studenter som går profesjonsutdanning er i minst grad forsinket i studiene.

Figur 19 Q27: «Hva er de viktigste årsakene til at du ikke har klart å gjennomføre studieprogresjonen som forventet?»

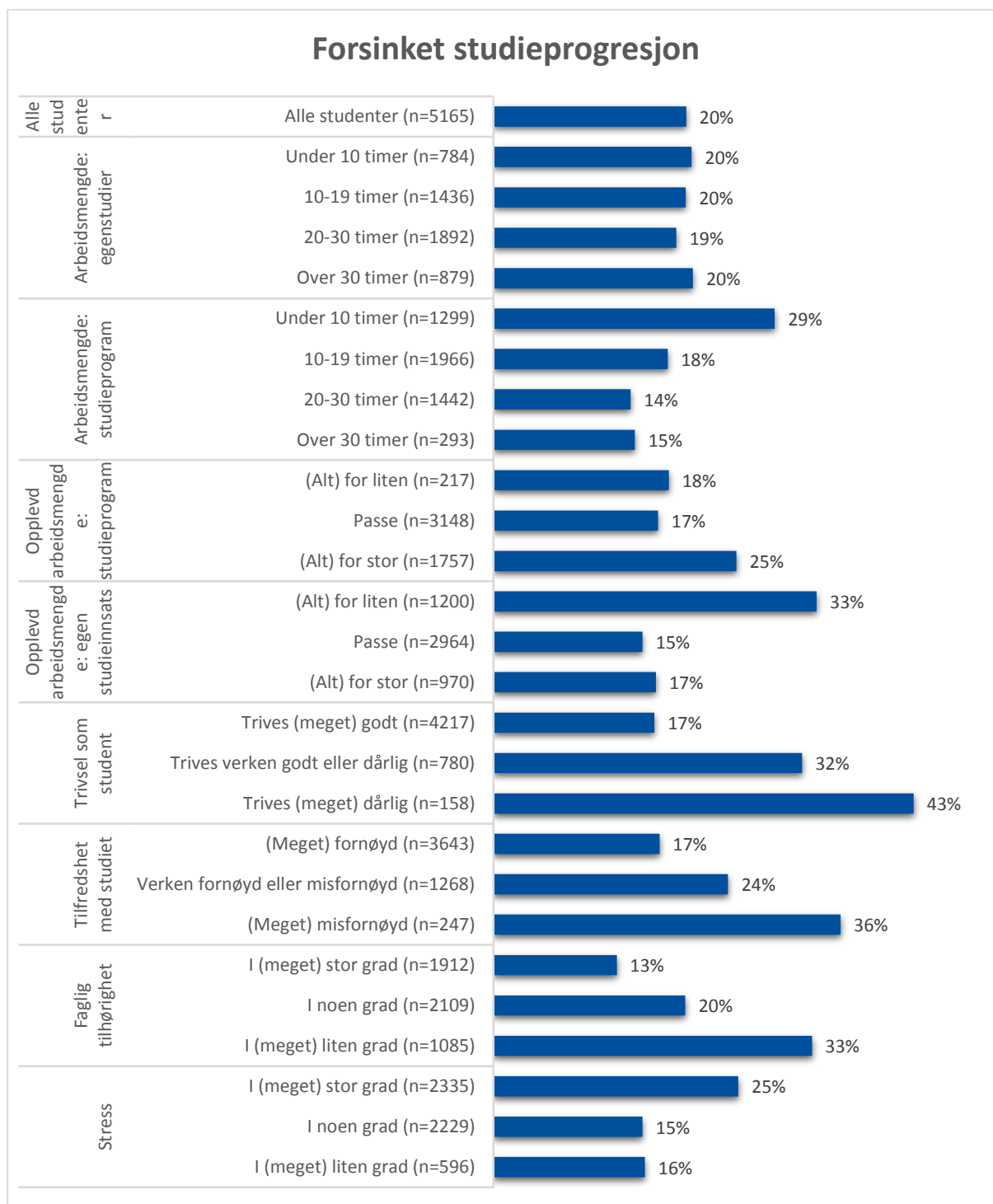

Den primære grunnen til at studenter ikke har oppnådd forventet studieprogresjon, er for liten egeninnsats, sykdom og faglige utfordringer. Litt over 3 av 10 studenter nevner disse årsakene. I overkant av 2 av 10 nevner jobb, mens i underkant av 2 av 10 nevner familieforhold, verv og frivillig arbeid. 1 av 10 nevner fritidsinteresser, mens under 1 av 10 nevner nedsatt funksjonsevne, reise og svangerskap/fødsel.

Relativt mange (27 %) nevner også andre grunner. Her nevnes blant annet helsemessige årsaker som angst, nervøsitet og depresjon, bytting av studieprogram og utveksling. Ved sammenligning av alle studenter, er andelen studenter som har forsinket studieprogresjon og byttet studieprogram ikke spesielt mye høyere (24 %) enn andelen studenter som har forsinket studieprogresjon og ikke byttet studieprogram (18 %).

9.2 Hvilke studenter har forsinket studieprogresjon?

Figur 20 Andel studenter som har forsinket studieprogresjon (Q26).

I forrige delkapittel så vi at hovedgrunnen til redusert studieprogresjon er for liten egeninnsats, sykdom og faglige utfordringer. Vi kan sammenligne egeninnsats og faglige utfordringer med arbeidsmengde og opplevd arbeidsmengde på studieprogrammet, og opplevd arbeidsmengde i forbindelse med egeninnsats.

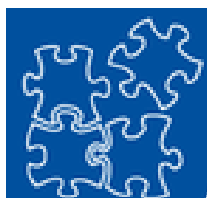
Hvor mange timer i uka studentene driver med egenstudier har ingen sammenheng med studieprogresjonen, mens antall timer studentene deltar på organisert undervisning har en viss sammenheng. En større andel av studentene som deltar på lite organisert undervisning (under 10 timer i uka), har forsinket studieprogresjon (29 %), sammenlignet med studenter som deltar på mer organisert undervisning (14 – 18 %).

Men opplevelsen av arbeidsmengden betyr mer. En vesentlig større andel av studentene som mener de har jobbet for lite, har forsinket studieprogresjon (33 % mot 15 og 17 %). Studentene som mener at arbeidsmengden er for stor på studieprogrammet er også noe overrepresentert blant studenter som har forsinket studieprogresjon (25 % mot 17 og 18 %), men denne sammenhengen er mindre sterk enn opplevelsen av egen innsats.

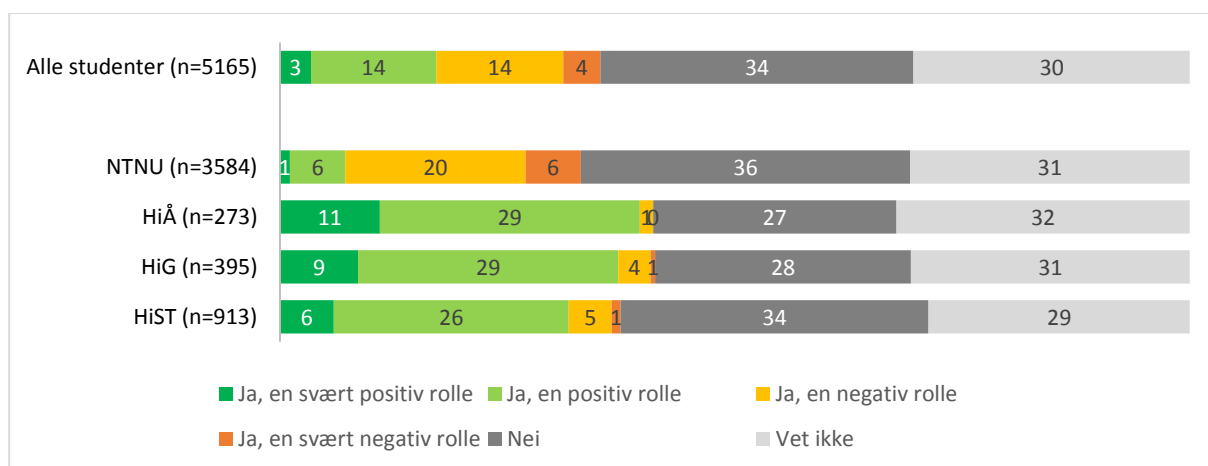
Studenter som trives, er fornøyde med studieprogrammet og føler seg som en del av fagmiljøet på studieprogrammet, har i vesentlig mindre grad redusert studieprogresjon (hhv. 17 %, 17 % og 13 %). En kan tenke seg at studenter som er forsinket i studiet kan falle «utenfor» det faglige miljøet ettersom de i mindre grad følger de samme studentene gjennom hele studieløpet. Dette kan føre til redusert faglig tilhørighet, som igjen kan påvirke trivsel og tilfredshet med studieprogrammet. Det er naturligvis vanskelig å vite hva som påvirker hva, og det kunne vært interessant å inkludere svaralternativer som «trivsel» og «sosialt miljø» i spørsmålet om grunner til forsinket studieprogresjon, ved en ny gjennomføring av læringsmiljøundersøkelsen. Det er i utgangspunktet få studenter som mistrives eller er utilfreds med studieprogrammet, men det er en nevneverdig andel studenter som føler liten faglig tilhørighet.

Vi ser også at studentene som opplever mye stress på grunn av studiet i noe høyere grad har redusert studieprogresjon.

10. Fusjonering

Figur 21 Q37: «Tror du fusjonen spiller en rolle for din studiehverdag?» Prosent

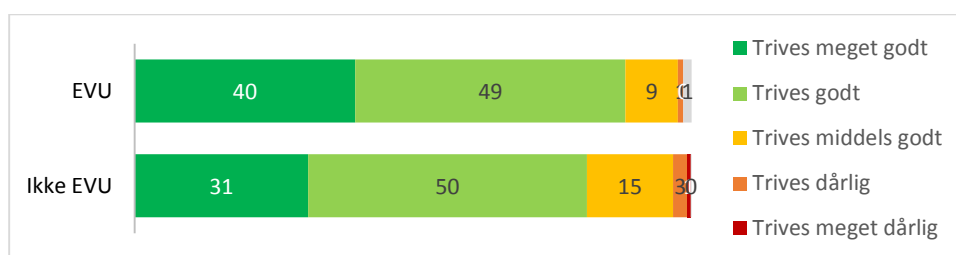
Relativt få studenter tror at fusjoneringen spiller en rolle for deres studiehverdag. Over 6 av 10 studenter svarer at de ikke vet, eller at de ikke tror fusjonen vil spille en rolle. Blant studentene som mener det vil spille en rolle, mener nesten alle studentene fra HiÅ, HiG og HiST at fusjoneringen vil spille en positiv rolle for deres studiehverdag. NTNU-studentene er mer kritiske. Nær 8 av 10 av NTNU-studentene som tror fusjonen spiller en rolle, tror fusjonen vil spille en negativ rolle for deres studiehverdag.

11. Etter- og videreutdanning (EVU)

Under følger en kort sammenligning og kommentering av EVU-studenter og studenter ved «ordinære» studieprogram på de mest sentrale spørsmålene.

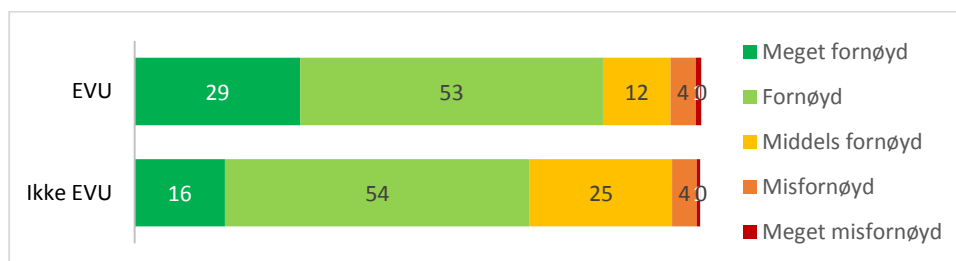
Trivsel

Figur 22 Q2: «Hvordan trives du som student ved din utdanningsinstitusjon?» Prosent.

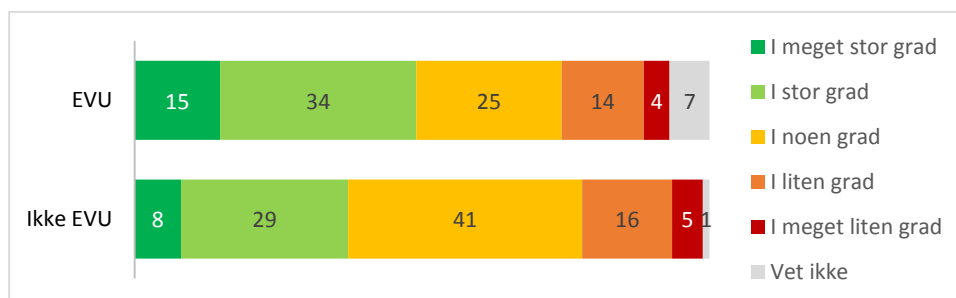
9 av 10 EVU-studenter trives (meget) godt. De trives noe bedre enn andre studenter.

Figur 23 Q3: «Hvor fornøyd er du med selve studiet?» Prosent.

Over 8 av 10 EVU-studenter er (meget) fornøyd med studieprogrammet sitt. De er mer fornøyd enn andre studenter.

Figur 24 Q5: «I hvor stor grad føler du deg som en del av fagmiljøet på studiet ditt?»

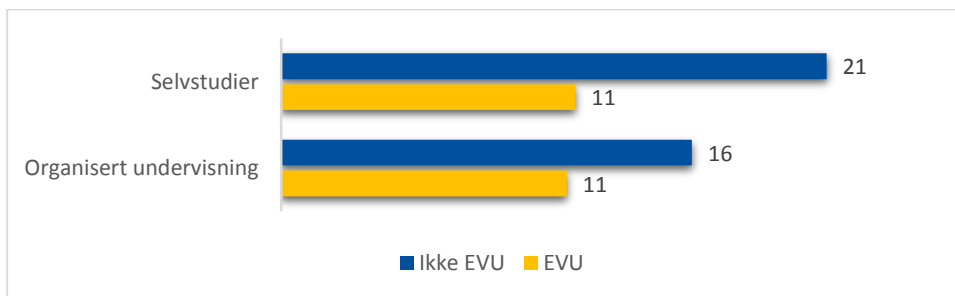

Halvparten av EVU-studentene føler seg i (meget) stor grad som en del av fagmiljøet på studiet sitt. EVU-studentene føler generelt sett større faglig tilhørighet enn andre studenter.

Arbeidsmengde

Figur 25 Q16: Gjennomsnittlig antall timer med deltakelse i organisert undervisning og egenstudier

EVU-studentene jobber gjennomsnittlig 11 timer i uka med selvstudier (andre studenter jobber 21 timer), og deltar på like mange timer med organiserte læringsaktiviteter (andre studenter deltar på 16 timer med organisert undervisning i uka).

Figur 26 Q7: «Hvordan vurderer du?» (1) din egen studieinnsats og (2) arbeidsmengden/-belastningen på studieprogrammet. Prosent

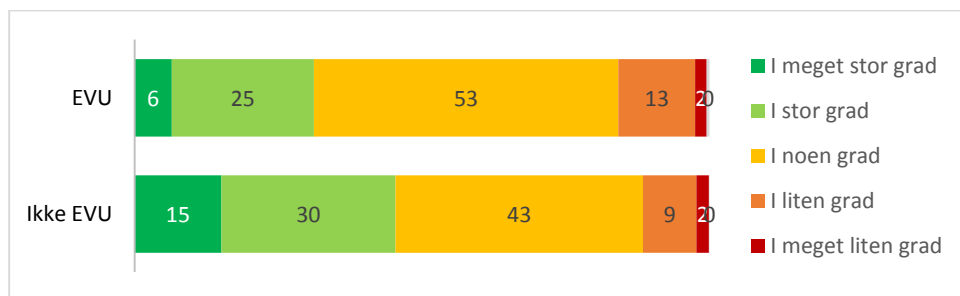

2 av 10 EVU-studenter opplever arbeidsmengden/-belastningen på studieprogrammet som (alt) for stor. Dette er en mindre andel enn andre studenter (over 3 av 10 føler det samme).

Litt under 2 av 10 EVU-studenter mener at de har (alt) for stor egen studieinnsats. Like stor andel av andre studenter føler det samme. Forskjellen er at kun 1 av 10 EVU-studenter mener de har hatt for liten innsats, mens 2 av 10 av de andre studentene mener det samme.

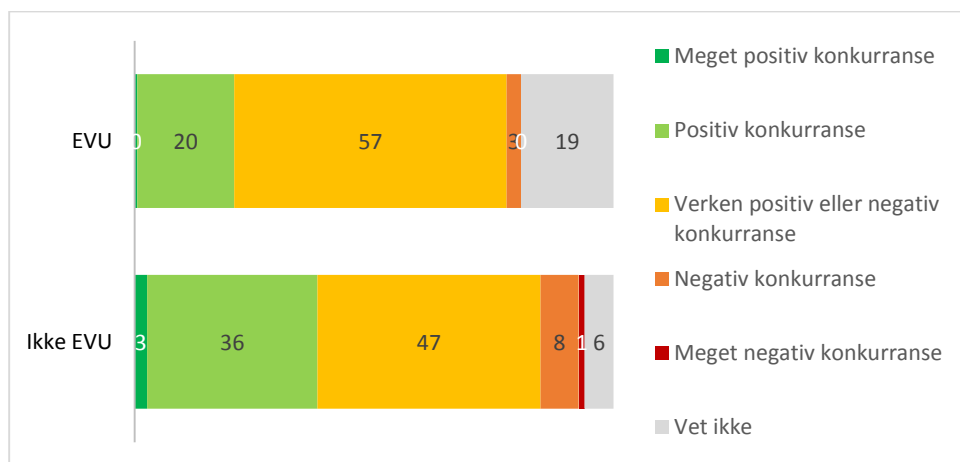
Arbeidsforhold

Figur 27 Q8: «I hvor stor grad opplever du stress pga dine studier?»

3 av 10 EVU-studenter opplever (meget) stor grad av stress på grunn av studiene. EVU-studentene opplever mindre stress enn andre studenter (nær halvparten (45 %) av studentene som ikke går på EVU føler (meget) stor grad av stress).

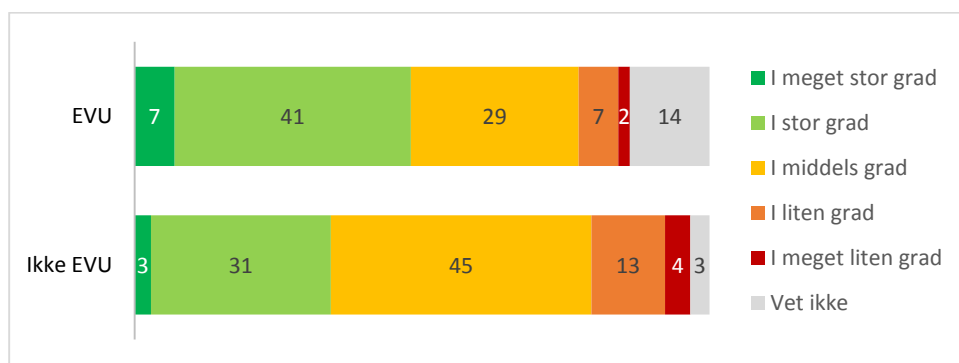
Figur 28 Q9: «Hvordan opplever du konkurranseforholdet mellom studentene på ditt studieprogram» Prosent.

2 av 10 EVU-studenter opplever (meget) positiv konkurranse mellom medstudenter. De aller fleste andre EVU-studentene opplever verken positiv eller negativ konkurranse. Til sammenligning opplever andre studenter noe mer positiv konkurranse mellom sine medstudenter.

Vurderingsform

Figur 29 Q19: «I hvor stor grad opplever du at din kompetanse blir målt på en god og hensiktsmessig måte?» Prosent.

Halvparten av EVU-studentene mener at kompetansen deres blir målt på en god og hensiktsmessig måte. Litt over 3 av 10 av andre studenter mener det samme. EVU-studentene kan tolkes som vesentlig mer fornøyde med vurderingsformen, sammenlignet med andre studenter.

12. Vedlegg

12.1 Svar etter studieprogram

Under følger oversikt over antall svar på hvert studieprogram, hvor EVU, fjernstudenter og introduksjonsprogram er fjernet. Kun studieprogram med over 4 respondenter vises.

NTNU

Studieprogram	Antall svar
Bygg- og miljøteknikk - masterstudium (5-årig)	231
Medisinstudiet	182
Industriell økonomi og teknologiledelse - masterstudium (5-årig)	175
Energi og miljø - masterstudium (5-årig)	169
Produktutvikling og produksjon - masterstudium (5-årig)	168
Kybernetikk og robotikk - masterstudium (5-årig)	167
Datateknologi - masterstudium (5-årig)	160
Marin teknikk - masterstudium (5-årig)	141
Fysikk og matematikk - masterstudium (5-årig)	129
Industriell kjemi og bioteknologi - masterstudium (5-årig)	129
Informatikk - bachelorstudium	100
Lektorutdanning i språkfag - masterstudium (5-årig)	74
Lektorutdanning i realfag - masterstudium (5-årig)	68
Psykologi - bachelorstudium	60
Ingeniørvitenskap og IKT - masterstudium (5-årig)	59
Psykologutdanning, 6-årig løp	59
Petroleumsfag - masterstudium (5-årig)	56
Arkitektur - masterstudium (5-årig)	54
Elektronikk - masterstudium (5-årig)	51
Kommunikasjonsteknologi - masterstudium (5-årig)	50
Biologi - bachelorstudium	44
Nanoteknologi - masterstudium (5-årig)	43
Pedagogikk - masterstudium	42
Samfunnsvitenskapelige fag - emnestudier	41
Industriell design - masterstudium (5-årig)	35
Lektorutdanning i historie - masterstudium (5-årig)	31
Materialteknologi - masterstudium (5-årig)	30
Humanistiske fag - emnestudier	27
Bioteknologi (5-årig) - masterstudium	24
Kjemi - bachelorstudium	24

Tekniske geofag - masterstudium (5-årig)	23
Fysikk - bachelorstudium	22
Historie - bachelorstudium	22
Statsvitenskap - bachelorstudium	22
Bygg- og miljøteknikk - masterstudium (2-årig)	20
Europastudier med fremmedspråk - bachelorstudium	20
Lektorutdanning i samfunnsfag - masterstudium (5-årig)	20
Medievitenskap - bachelorstudium	20
Psykologi - masterstudium	20
Samfunnsøkonomi - bachelorstudium	20
Sosialantropologi - bachelorstudium	20
Fag- og yrkesdidaktikk og lærerprofesjon - masterstudium	19
Fremmedspråk - bachelorstudium	19
Geologi - bachelorstudium	19
Matematiske fag - bachelorstudium	19
Psykologutdanning	19
Pedagogikk - bachelorstudium	18
Lektorutdanning i geografi - masterstudium (5-årig)	16
Samfunnsøkonomi (5-årig) - masterstudium	16
Bevegelsesvitenskap - bachelorstudium	15
Elektronisk systemdesign og innovasjon - masterstudium (5-årig)	15
Informatikk - masterstudium	14
Musikk, utøvende - bachelorstudium (4-årig)	14
Sosiologi - bachelorstudium	14
Sosiologi - masterstudium	14
Geografi - bachelorstudium	13
Klinisk helsevitenskap - masterstudium	13
Statsvitenskap - masterstudium	13
Arkeologi - bachelorstudium	11
Molecular Medicine (Master's Programme)	11
NTNUs Entreprenørskole - masterstudium i entreprenørskap (2-årig)	11
Rådgivningsvitenskap - masterstudium	11
Helsevitenskap - masterstudium	10
Historie - masterstudium	10
Samfunns- og idrettsvitenskap - bachelorstudium	10
Undervannsteknologi - masterstudium (2-årig)	10
Industrial Ecology (Master's Programme)	9
Voksnes læring - masterstudium	9
Geologi - masterstudium	8
Praktisk-pedagogisk utdanning - heltid	8

Sosialantropologi - masterstudium	8
Billedkunst - bachelorstudium	7
Fysisk planlegging - masterstudium	7
Kulturminneforvaltning - masterstudium	7
Kybernetikk og robotikk - masterstudium (2-årig)	7
Musikkvitenskap - bachelorstudium	7
Produktutvikling og produksjon - masterstudium (2-årig)	7
Childhood Studies (Master's Programme)	6
Environmental Toxicology and Chemistry (Master's Programme)	6
Film- og videoproduksjon - bachelorstudium	6
Filosofi - bachelorstudium	6
Geografi - masterstudium	6
Globalization, Politics and Culture (Master's Programme)	6
Marin teknikk - masterstudium (2-årig)	6
Musikkteknologi - bachelorstudium	6
Nordisk og litteraturvitenskap - bachelorstudium	6
Politisk økonomi - bachelorstudium	6
Project Management (Master's Programme)	6
Rådgivning og voksnes læring - bachelorstudium	6
Samfunnsvitenskap med ulike fordypninger - bachelorstudium	6
Telematics - Communication Networks and Networked Services (Master's Programme)	6
Wind Energy (Master's Programme)	6
Electric Power Engineering (Master's Programme)	5
Energibruk og energiplanlegging - masterstudium (2-årig)	5
English Linguistics and Language Acquisition (Master's Programme)	5
Entreprenørskap - masterstudium	5
Europastudier - masterprogram	5
Farmasi - masterstudium	5
Mathematical Sciences (Master's Programme)	5
Musikkvitenskap - masterstudium	5
Religionsvitenskap - bachelorstudium	5

HiÅ

Studieprogram	Antall svar
Bachelor i sykepleie - HiÅ	58
Bachelor i Økonomi og administrasjon	28
Bachelor i ingeniørfag - Bygg	21
Bachelor i ingeniørfag - Produkt og systemdesign	16
Bachelor i ingeniørfag - Data	15
Bachelor i ingeniørfag - Automatiseringsteknikk	11
Bachelor i nautikk	11
Bachelor i Shipping og logistikk	10
Bachelor i Biomarin Innovasjon	8
Bachelor i eksportmarkedsføring	8
Master i Produkt og systemdesign	8
Master in International Business and Marketing	8
Bachelor i Bioteknologi	7
Bachelor i ingeniørfag - Skipsdesign	7
Bachelor i Shipping management	7
Ledelse av krevende maritime operasjoner	7
Bachelor i Bioingeniørfag	6
Bachelor i Innovasjonsledelse og entreprenørskap	6
Internasjonal logistikk	6
Bachelor i Markedsføring og ledelse	5
Master i Skipsdesign	5

HiG

Studieprogram	Antall svar
Bachelor i økonomi og ledelse	47
Bachelor i sykepleie , heltid	38
Bachelor i ingeniørfag - bygg	30
Bachelor i sykepleie, deltid	24
Bachelor i ingeniørfag - data	22
Bachelor i ingeniørfag - maskin	20
Bachelor i informasjonssikkerhet	15
Bachelor i ingeniørfag - elektro	14
Bachelor i webutvikling	14
Bachelor i geomatikk	13
Bachelor i ergoterapi	12
Master in Sustainable Manufacturing	9
Bachelor i mediedesign	8
Bachelor i programvareutvikling	8
Bachelor i spillprogrammering	8
Bachelor i teknologidesign og ledelse	8
Master i klinisk sykepleie	8
Bachelor i ingeniørfag - maskin-fleksibel	7
Bachelor i radiografi - HiG	7
Master in Applied Computer Science	7
Master in Information Security	7
Bachelor i byggeledelse	6
Bachelor i fornybar energi	6
Bachelor i medieproduksjon	6
Årsstudium i GIS-nettbasert ²¹	6
Bachelor i drift av nettverk og datasystemer	5
Master in Information Security	5
Master in Interaction Design	5

²¹ Dette studieprogrammet skulle ha blitt ekskludert

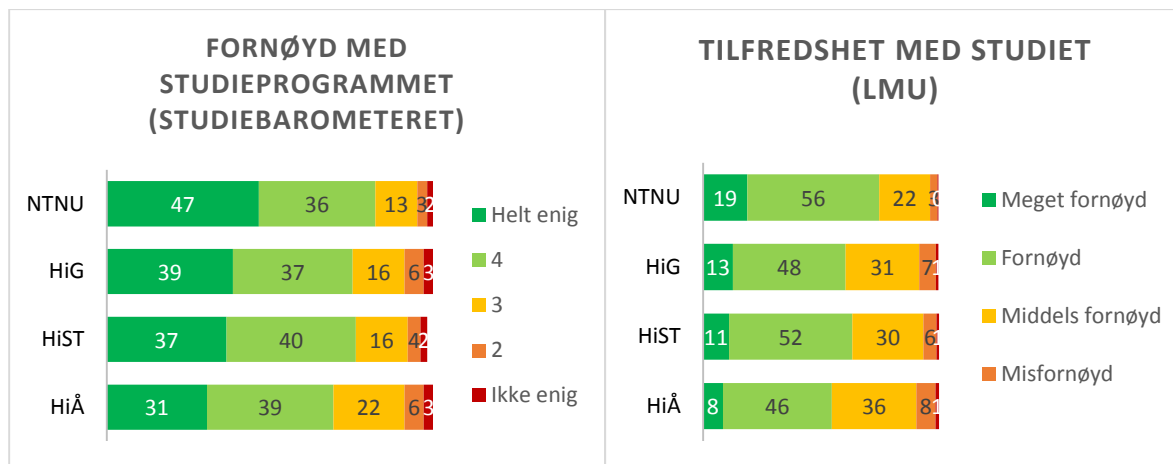

HiST

Studieprogram	Antall svar
Bachelor i økonomi og administrasjon	92
Bachelor i sykepleie	88
Grunnskolelærerutdanning 5-10	54
Bachelor i ingeniørfag, bygg	47
Bachelor i ingeniørfag, elektro	45
Bachelor i vernepleie	40
Bachelor i ingeniørfag, maskin	37
Grunnskolelærerutdanning 1-7	36
Bachelor i IT-støttet bedriftsutvikling	34
Bachelor i fysioterapi	32
Bachelor i sosialt arbeid (sosionom)	28
Bachelor i ingeniørfag, data	27
Bachelor i barnevern (barnevernspedagog)	25
Bachelor i bioingeniørfag	25
Bachelor i ergoterapi - HiST	24
Master i økonomi og administrasjon	22
Bachelor i matteknologi	19
Grunnskolelærerutdanning 5-10 med vekt på realfag	19
Bachelor i ingeniørfag, materialteknologi	18
Bachelor i ingeniørfag, logistikk	17
Bachelor i audiologi (audiograf)	16
Bachelor i ingeniørfag, fornybar energi	15
Bachelor i informatikk med spesialisering i drift av datasystemer	14
Bachelor i tegnspråk og tolking	14
Bachelor i informatikk med spesialisering i informasjonsbehandling	13
Bachelor i ingeniørfag, kjemi	13
Bachelor i regnskap og revisjon	13
Bachelor i radiografi	11
Grunnskolelærerutdanning 1-7 med vekt på realfag	9
Master i ledelse av teknologi	9
Yrkesfaglærerutdanning	9
Master i aktivitet og bevegelse	7
Master i matematikdidaktikk 5.-10. trinn	7
Master i psykisk helsearbeid	7
Høgskolekandidat i ingeniørfag, kjemi/prosess	6

12.2 Sammenligning med Studiebarometeret - tilfredshet

I studiebarometeret, gjennomført av NOKUT, blir studentene stilt følgende spørsmål: *I hvilken grad er du enig i de følgende påstandene: Jeg er, alt i alt, fornøyd med studieprogrammet jeg går på.*

Spørsmålet skiller seg fra det som ble stilt i LMundersøkelsen, hvor studentene ble spurt om hvor fornøyde de er med studiet. Svarene er derfor ikke direkte sammenlignbare, men vi ser de samme relative forskjellene – NTNU-studentene er mer fornøyde / enige enn studentene fra de øvrige institusjonene. Studentene fra HiG og HiST er like fornøyde / enige, og studentene fra HiÅ er noe mindre enige / fornøyde.

I Studiebarometeret spørres studentene om hvor enige de er i påstanden om at de er fornøyde med studieprogrammet de går på. Spørsmålet spør altså ikke direkte om hvor fornøyde studentene er, slik som det gjøres i LMundersøkelsen. Det kan sånn sett være enklere for studentene å svare at de er «helt enig» i at de er fornøyde med studieprogrammet, men vanskeligere å svare at de er «meget fornøyd» med studieprogrammet. Spørsmålet i LMundersøkelsen ber altså studentene vurdere hvor fornøyde de er, mens Studiebarometeret spør om hvor enige de er i en «gitt» vurdering (at de er fornøyde). Dette kan forklare den tilsynelatende mer positive fordelingen i Studiebarometeret. Hvis påstanden i Studiebarometeret hadde vært «Jeg er, alt i alt, **meget** fornøyd med studieprogrammet jeg går på» ville trolig også svarfordelingen vært annerledes.

Resultatene for LMundersøkelsen er svært lik hvis vi velger å kun sammenligne 2. års/5. årsstudenter²².

²² Målgruppen i Studiebarometeret var studenter på andre studieår på bachelor- og masterprogram, samt studenter på sitt femte studieår på integrerte masterprogram.

12.3 Sammenligning med studiebarometeret

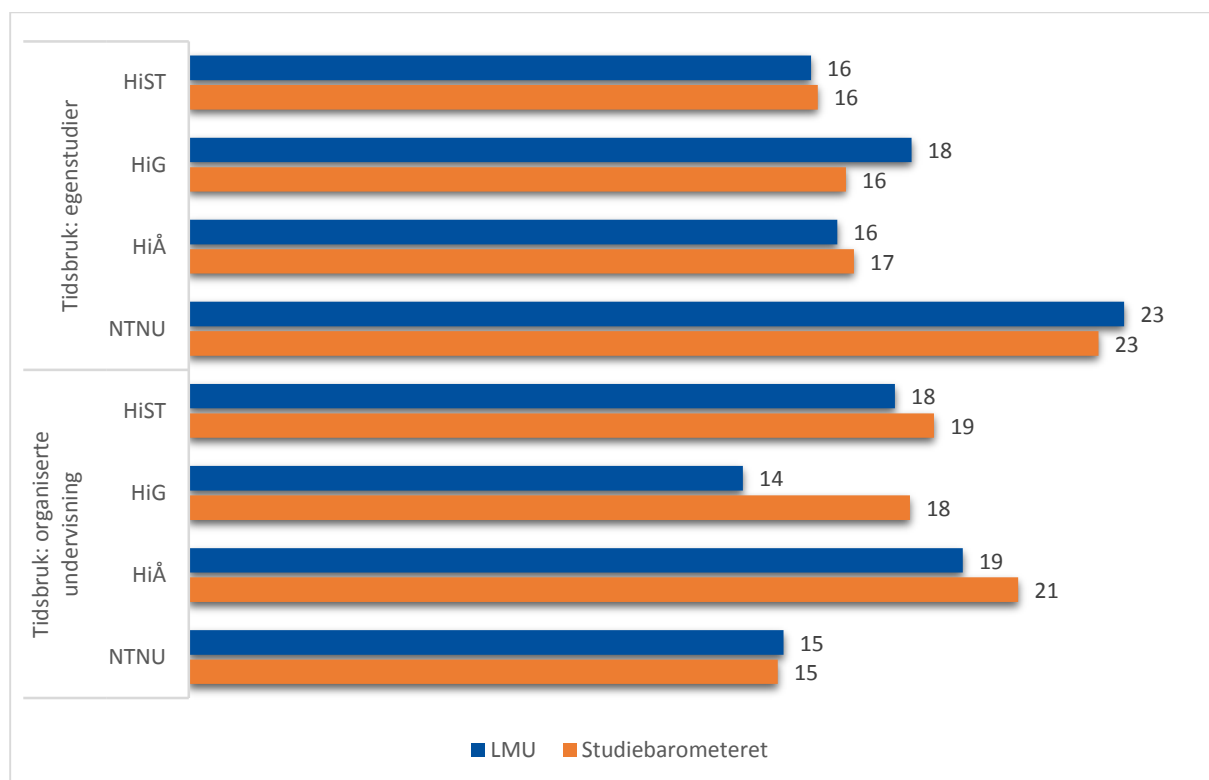
Studiebarometeret har stilt lignende spørsmål i sin undersøkelse²³. Et spørsmål til sammenligning er arbeidsmengde / tidsbruk. NOKUT stiller følgende spørsmål:

Her ber vi deg fordele din totale studieinnsats.

Anslå hvor mange timer per uke, i gjennomsnitt på dette studiet (ikke medregnet ferier), du bruker på:

- *Læringsaktiviteter organisert av institusjonen (inkludert all undervisning og veiledning samt praksis hvis relevant)*
- *Egenstudier (inkl. frivillig studiearbeid med andre studenter)*

Figur 30 Sammenligning av arbeidsmengde fra Studiebarometeret og Læringsmiljøundersøkelsen (LMundersøkelsen) 2015.

Resultatene fra Studiebarometer stemmer relativt godt overens med LMundersøkelsen. Det finnes ett unntak: HiG-studentene har svart at de i snitt deltar på mindre organisert undervisning i LMUen (14 timer) sammenlignet med studiebarometeret (18 timer).

²³ Les mer om undersøkelsen på: <http://www.studiebarometeret.no/no/>

Samtidig oppgir de samme studentene at de jobber noe mer med egenstudier i LMundersøkelsen (18 timer mot 16 timer i studiebarometeret). Det samme resultatet får vi hvis vi velger vekk fagområdet «annet»²⁴, og hvis vi velger å kun ta utgangspunkt i studentene som går andre studieår i bachelor- eller mastergraden sin. Dette kan skyldes underrepresentasjon av studenter ved helse, omsorg og sykepleie (som deltar på flere timer med organisert undervisning og mindre egenstudier) til fordel for teknologi, økonomi, ledelse, informatikk og medieteknikk (som deltar på færre timer med organisert undervisning, og mer egenstudier).

---

²⁴ Fagområdet «annet» i LMundersøkelsen inneholder noen ymse studieprogram, primært årsstudium, som ikke inngår i Studiebarometeret sin undersøkelse.

12.4 Stress og opplevelse av arbeidsmengde

Tabell 16 Bivariate korrelasjoner med trivsel som student (Q2)

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Stress	-0,23
Opplevd arbeidsmengde: stud. Pr.	-0,09
Opplevd arbeidsmengde: Egenstudier	0,05

Tabell 17 Bivariate korrelasjoner med tilfredshet med studiet (Q3)

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Stress	-0,18
Opplevd arbeidsmengde: stud. Pr.	-0,11
Opplevd arbeidsmengde: Egenstudier	0,02

12.5 Læringsutbytte

Tabell 18 Korrelasjonsanalyse: læringsutbytte av samtlige læringsaktiviteter (Q18)

Vurdering / situasjon	Korrelasjon
Tilfredshet med studiet	0,35
Trivsel som student	0,32
Faglig tilhørighet	0,30
Kontakt med forelesere/lærere	0,23
Kontakt med annet undervisningspersonell	0,13
Stress	-0,10
Arbeidsmengde	0,07

12.6 Behov for kontakt

Figur 31 Q22: «I forhold til dine behov, i hvilken grad synes du det er tilstrekkelig kontakt mellom deg og:» Prosent

